Wij
vlaams nationaal

Beheer : Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. 12.51.60. pcr. 1711.39, Wij Vlaams-nationaal, Brussel 1. Redaktie : Sylvain Dupuislaan 110, Brussel 7. Tel. 23.11.98. Losse nummers : 8 f.

Verkrijgbaar bij alle dagbladverkopers.

VOLKSUNIE

Weekblad — 15de jaargang — nr 29 — 19 juli 1969

VANZELFSPREKEND

Met een vindingrijkheid en volharding die niets dan bewondering verdienen heeft de « Nationale Bevlaggingsaktie » nu sinds jaren de leeuwenvlag aangeprezen en verspreid. Het aantal « verkoop-punten » waar de vlaamse nationale vlag kan aangeschaft worden stijgt nog ieder jaar. Het praktische rezultaat, waaraan jaren geleden nog kon getwijfeld worden, is wel niet volledig bereikt, maar de afgelegde weg is zeer groot. De toon, de vinnigheid waarmee deze « reklame-kampagne » steeds werd gevoerd, was en is een lust voor de geest. Bevlaggen op elf juli is nog niet algemeen, maar het is niet langer meer een daad van uitzonderlijke durf. Dit betekent dan weer niet dat bevlaggen daardoor zijn betekenis zou verloren hebben. Wel integendeel : het is meer dan vroeger een deelnemen aan 't bewuste volksbestaan, een zich inschakelen in wat werkelijk en diep leeft in een steeds groter wordend aantal Vlamingen.

Vlaamsgezinden bevlaggen op elf juli. Vanzelfsprekend. Dat is geen diskussiepunt meer. Dat wordt aanvaard. De leeuw heeft de vrijheid van de straat veroverd - wie had dat twintig jaar geleden durven verhopen ? Het gevaar is echter niet denkbeeldig dat die vrij rondlopende leeuw iets gewoons wordt en dan als een soort straathond bekeken wordt. En ook niet méér belangstelling wekt, ook niet méér wordt gevreesd. Het gevaar bestaat dat dit « vanzelfsprekende » bloedloze sleur wordt. Want de kracht van een simbool ligt nooit in het simbool zelf. De kracht ligt in hem die het simbool draagt. Wie de « leeuw » draagt, moet steeds een ongewoon mens, een bewuste vlaamsgezinde zijn.

Dit blad verschijnt vlak voor de belgische nationale feestdag. De dag waarop nog veel meer vanzelfsprekend de belgische vlag wordt uitgestoken door alle officiëlen, die ertoe verplicht zijn, en door een steeds kleiner aantal mensen die het doen uit overtuiging. De belgische vlag wordt gelukkig steeds minder dan vroeger, als een uitdaging tegen de vlaamsgezinden gebruikt, zij daagt ons ook steeds minder uit ! De oude brabantse vlag behoort trouwens tot de geschiedenis van ons volk. Maar velen die de belgische vlag als raamvlag gebruiken schijnen zelfs niet te vermoeden dat zij in feite een versleten simbool uithangen : niet zo een mooi zicht voor een belgische nationale feestdag, en in elk geval minder vanzelfsprekend dan de nog altijd bewuste vlaams-nationale bevlagging op elf juli. Die op de jongste elf juli - ondanks de regen - talrijker dan ooit was !

STROP

De afgelopen dagen zijn we weer eens getuige geweest van onrealistische pogingen van hen, die denken reaalpolitiekers te zijn. Minister Tindemans heeft in een - tegenover de Volksunie van kwade trouw getuigend - vraaggesprek nog maar eens als enige uitweg in het grondwetslop een driepartijenoverleg bepleit. Het is inderdaad duidelijk, dat de grondwetsherziening zoals meerderheid en regering die wensen, is mislukt. Niet het minst dank zij het volgehouden verzet en de passende taktiek van de Volksunie, die voor dit verzet steeds ruimer begrip in Vlaanderen heeft gewonnen.

Men mag zelfs de oppozitie van de Volksunie als de meest doeltreffende beschouwen, ook de meest dinamische. Het F.D.F.-R.W. heeft — zonder bekende tegenprestatie en halfslachtig — toch enkele hand- en spandiensten verstrekt aan de regering en haar grondwetsherziening om dan uiteindelijk op grond van een zeer enggeestig argument haar tijdelijke medewerking stop te zetten terwijl de P.V.V. eerder in het zog van de Volksunie voer dan uit eigen inspiratie en aandrift aan oppozitie deed.

De stemming in de Kamer over het amendement Schiltz inzake de zes randgemeenten is de Volksunie-oppozitie in de senaat tegen de grondwetsherziening een grote steun geweest, vooral psichologisch gezien. Daardoor immers werd het verwijt van vluchtmisdrijf van de C.V.P., hierin door de B.S.P. nagepraat, volledig ontkracht. Zo het al moeilijk zou geweest zijn om de C.V.P. een vlaamser imago dan de Volksunie te bezorgen naar aanleiding van de zogenaamde technische artikelen in de grondwetsherziening, dan heeft de zoveelste vaandelvlucht van de C.V.P. haar elke illuzie en elk argument ontnomen. Het ontslag van Verroken als fraktieleider is in dit verband veelbetekenend. Dat precies rond dit moment van het C.V.P.-vluchtmisdrijf een nieuwe opiniepeiling op verdere, gestage vooruitgang van de Volksunie in elektoraal opzicht wees, is een bewijs te meer dat de openbare mening het radikale standpunt van de Volksunie begrijpt en steeds meer steunt.

Ten overvloede zijn daar nog de stellingnamen van de IJzerbedevaart, van de V.V.B. met haar antigrendel-karavanen en zopas nog van de ontelbare 11 juli-manifestaties, die eveneens in het teken van de anti-grendel-aktie stonden. Niet alle officiële 11 juli-redenaars hebben zo uitdrukkelijk de grendelgrondwet veroordeeld als vice-goeverneur Cappuyns van Brabant, maar dat is toch een gezaghebbende stem, die heel wat zwaarder weegt dan deze, die Brussel wel willen vasthouden doch (soms tegen eigen overtuiging in) bereid zijn juist de middelen, die dit vasthouden moeten mogelijk maken uit de handen te laten nemen door de grendelprocedure goed te keuren !

De verwarring bij de traditionelen is dan ook om begrijpelijke redenen groot. Er zijn nu weer lijmoperaties aan de gang in de P.V.V. en in de C.V.P.-P.S.C. De enen doen het naar aanleiding van de verschillende stemming in de P.V.V. over het amendement Schiltz, de anderen in een poging om de « autonomie-besluiten » van het C.V.P.-kongres zoveel mogelijk uit te hollen.

De heren zijn hardleers, het unitaire bloed kruipt nog altijd waar het niet kan gaan. En het gaat hoe langer hoe kreupeler. Nochtans is de Tindemans-invitatie, om het toch een keer met een trikolore wals te proberen, dadelijk op een B.S.P.-njet gebotst. Want ook de B.S.P. kan het zich niet permitteren, met liberale wensen inzake de grondwetsherziening rekening te houden zonder uiteen te spatten. Met andere woorden : de drie traditionele partijen zitten met een grondwetsaanpassing in unitaire richting volledig strop.

Het lamentabel einde van de parlementaire zittijd is lamentabel voor de meerderheid geweest. Niet voor de Volksunie, die op een schitterend einde mag terugblikken, niet alleen omdat ze een grendel voor de grendelaars-in-spe heeft gestoken doch ook omdat ze zich ook in andere belangrijke vraagstukken heeft doen gelden en daardoor het bewijs leverde van haar veelzijdige belangstelling en veelzijdige mogelijkheden. Het meest verheugende in dit alles is vanzelfsprekend, dat in verband met het verzet tegen de grendels elk mogelijk misverstand werd opgeruimd en dat meer dan ooit de opiniemakende vlaamse opinie ter zake achter de Volksunie staat. Indien er vandaag in Vlaanderen één partij is die met gerust geweten en met gesterkt zelfvertrouwen het verlof is ingegaan dan is het de Volksunie. Zij is en blijft één blok tegenover partijen die steeds meer afbrokkelen en nieuwe-konstellatie-schimmen achterna hollen. Dat dit V.U.-blok een sterk wapen is, bleek de jongste maanden duidelijk genoeg. Dat zal na het verlof minstens even duidelijk zijn !

EN NU : DUIKEN IN DE VAKANTIE

Aanbevolen Huizen

Als gij een zuiver Vlaming zijt en door Gooiks Pajottenland rijdt, dan moet ge vast en zeker weten dat g' «In de Groene Poort» kunt drinken en eten !

Manège « VOLMOLEN »
Opoeteren (L.)
Paardenpension - Rijlessen - Wandelingen.
Restaurant-Bar-Zwembad-Camping.
TEL. (011)648.34

HOME
Eigentijdse woninginrichting
Rijschoolstraat 45 B
ST. TRUIDEN
Telefoon : (011) 741.96

AANBOUWKEUKENS
Specialist : **H. DOX** p.v.b.a.
Carnotstraat 133, Antwerpen
Standaard- en maatwerk
MULLER EN ZEYHER KEUKENS

AL AL KEUKENS - GLASAL
Fabrieken te Ramsdonk
tel. 015/714.47
Vochtbestand - Vuurvast
Matige prijs
Voor West-Vlaanderen :
DE MEYER Walter
Bruggestraat 136, Zwevezele
tel 051/612.84

« PIET POT »
Antwerpen's gezelligste Bierkelder
Grote Pieter Potstraat 4
(bij Suikerrui)
Open vanaf 8 uur s'avonds
Maandag en dinsdag gesloten.

HOTEL-PENSION BREUGHEL
Smet de Nayerlaan 141
Blankenberge, tel. 416.37
Voll. pens. 200-220 fr. — R 05

Bezoek « Gasthof DE VEERMAN »
Kaai 26, St.-Amands a.d. Schelde
Tel. (053)332.75
Mosselen - Paling
Uitbater Jan Brugmans

TEA-ROOM « HIMALAYA »
VLOERBERGHS-VANHOVE
Tea-Room - IJsbar
Weststraat 37
Blankenberge — R 04

3-2-68

Tapijten CASPERS
Mechanische en Perzische Tapijten - Vloerbekledingen
Gentsestraat 6, AALST
Tel (053) 291.89

Grote keus :
GLAZEN en MONTUREN,
Gratis voor verzekerden.
Herstellingen in eigen werkhuis.
Walter ROLAND
— Gediplomeerd Opticker —
Kerkstraat, 58 — Antwerpen
(Let a.u.b. op het huisnummer !)
Telefoon : 35.86.62
10 % korting op vertoon dezer.

HERMES SCHOOL
Zuidlaan 54, Brussel
Volledige secretariaatcursussen
STENO- en DACTYLOGRAFIE in vier talen

BOEKHOUDEN
MODERNE TALEN
HANDELSCORRESPONDENTIE ENZ.
DAG- EN AVONDLESSEN
M Lemonnierlaan 211, Brussel
Tel. (02)11.00.33
De school waar Vlamingen zich thuis voelen

VRAAG BIJ UW OPTICIEN
Alran
BRILMONTUREN
Ingevoerd door Janssens & Co Schilde
Zaakvoerder M. Vanderbruggen · Tel. 03/79.07.95

NATIONALE LOTERIJ
12de TRANCHE

EEN SUPERHOOG LOT VAN
TIEN MILJOEN
Trekking op 4 augustus
HET BILJET : 200 fr.
HET TIENDE : 22 fr.
77.125 LOTEN VOOR EEN TOTAAL VAN 72 MILJOEN

JEUGDREIZEN PER VLIEGTUIG NAAR GRIEKENLAND

Drie dagen naar Kreta, een vijfdaagse autocartocht door de Peloponnesos en vijf dagen zonnen en verpozen in een badplaats, dicht bij Athene, verblijf in goede hotels, tegen slechts 12.900 fr., alles inbegrepen.

Er zijn nog plaatsen vrij voor de volgende vertrekdata :

2, 16 en 30 augustus en 13 september.

ALLE INLICHTINGE N :V.T.B.-sekretariaat, St.-Jakobsmarkt, 45, Antwerpen (tel. 31.09.95) en de V.T.B.-kantoren.

Een echt vlaams karakter
« BRASSERIE-DANCING »
"TIJL"
•
Duinstraat 342
Bredene-aan-Zee
•
Gedurende de zomermaanden alle dagen orkest
•
Verzorgde dranken
•
Kamers met ontbijt
•
Volksunie-lokaal

Groepen en maatschappijen allerhande !!!
Speciaal voor U bedacht.
IEDER DORTMUNDER
THIER BRAU HOF
kan U op ieder ogenblik van de dag van het jaar middag- en avondmalen aanbieden.
INTERESSANT
Avondmaal op vrijdag, zaterdag of zondagavond in een gezellige sfeer.
Nadien krijgt U gratis gedurende 5 uur een der beste Oberbayern orkesten.
Middag- en avondmaal in groep gezellig, fijn, goed en goedkoop.

Inlichtingen ter plaatse
THIER BRAU HOF
Leuven - Tel. (016) 46311
THIER BRAU HOF
Hulste - Tel. (056) 71536
THIER BRAU HOF
Antwerpen - Tel. (03) 312037
DE KLAROEN
Aalst - Tel. (053) 22853
Nieuwbrugstr. 28, Brussel 1
Tel. (02) 18.74.89

KOORDINATIEKOMITEE VAN VLAAMSE ZIEKENFONDSEN
Ben je reeds lid van een van onze ziekenfondsen ?

Inlichtingen :

VLAAMSE ZIEKENKAS
Kipdorp, 50
ANTWERPEN
tel. (03) 32.31.39

ZIEKENFONDS FLANDRIA
Keizer Karelstraat. 39
GENT
tel. (09) 23.52.27

VLAAMS ZIEKENFONDS BRABANTIA
Steenweg op Ninove, 288
ANDERLECHT
tel. (02) 23.87.77

● GOUDEN DELTA

konsekwent doortrekken

(g. van in) Met de ontsluiting van de haven van Zeebrugge ging het een beetje als met de zorg om een ongeneeslijk gewaande zieke : « specialisten » bogen zich over het ziekbed en schreven recepten voor, duur, fantazie-rijk en tegenstrijdig genoeg om de heren met - de - brusselse - apotekersschaal in lengte van dagen toe te laten de zieke aan zijn lot over te laten...

De publikatie van het rapport Verschaeve heeft alvast de verdienste een bruikbaar recept voor te schotelen : nu moet ten minste worden aangenomen dat Zeebrugge vrij vlug toegankelijk te maken is voor schepen van ruim 200.000 ton en dat deze ontsluiting het louter regionaal karakter ver overtreft.

Goed, de eerste uitvoeringsfaze zal ca. 19 miljard vergen maar deze besteding betekent dan ook het scheppen van een volwaardige groeipool, aanbod van niet minder dan 1.300 ha. industrieterrein inbegrepen. Vergelijkt men het toekomst-rendement van deze investering met de vergulde blunders die het zogenaamd « belgisch ekonomisch beleid » (?) de laatste 20 jaar heeft begaan, dan mag het geen twijfel laten dat Zeebrugge een offer waard is. Trouwens ook voor Zeebrugge wordt rekening gehouden met een multiplikatiefaktor van 4 à 5 of, in verstaanbare taal, met investeringen van privé-zijde die het vier- of vijfvoudige kunnen bedragen van hetgeen door de overheid wordt aangewend.

Vooruitlopend op het verslag Verschaeve verdedigde gans de V.U.-kamerfraktie reeds op 21 mei ll. een amendement op de begroting van het ministerie van openbare werken; dit amendement strekte ertoe nog in 1969 een half miljard bijkomende kredieten voor Zeebrugge te voorzien. Bij de stemming bleek dat de V.U. eens te meer alleen stond.

Vandaag, nu zelfs de achtbare heer De Saeger zich niet meer met uitvluchten redden kan, is er in West-Vlaanderen, over alle partijen en belangengroepen heen, een merkwaardige eensgezindheid ontstaan om, zoals het rapport Verschaeve het noemt, de grote haven aan de kust werkelijkheid te doen worden.

Tijdens het pipe-line-debat in het parlement liep de minister hoog op met de zgn. Gouden Delta. De verwachtingen zijn tans minstens even hoog gestemd, mits de poort, die te Brussel voor de uitbouw van Zeebrugge nu op een kier staat, met man en macht wordt open gewrikt en de Volksunie eens te meer de hefboom zou worden van een volksbeweging die de bazislijn van de Gouden Delta konsekwent trekt vanuit Zeebrugge, over Gent en Antwerpen, tot Maastricht !

● NAAR SIMULTANE POLITIEK ?

baalhoek en zeebrugge

(Red.) - Aansluitend bij bovenstaand artikel is het belangrijk te wijzen op de evolutie, die het ministerie van Openbare Werken doormaakt ten aanzien van het probleem der belgische havens in het algemeen en van de uitbouw van een moderne bevoorradingshaven aan de vlaamse kust in het bijzonder.

De inflatie aan projekten allerhande met Zeebrugge als vertrekpunt, om in de Noordzee een kunstmatige haven te bouwen, en de beroering in West- en zelfs Oost-Vlaanderen zullen wel niet vreemd zijn aan deze bijna spektakulaire wending. Het is immers een volte face, van nauwelijks verscholen tegenstand tegen allé projekten in verband met Zeebrugge, tans tegenover de europese scheepvaartpers aan te kondigen, dat op grond van 't verslag Verschaeve de regering tegen oktober konkrete plannen nopens de uitbouw van Zeebrugge tot 200.000 ton zal voorleggen.

Weliswaar voegt de minister daar onmiddellijk aan toe, dat het Baalhoekprojekt nationaal gezien het voornaamste projekt blijft, doch de aksentverdeling valt niet te miskennen, ook omdat de minister uitdrukkelijk de beperkte mogelijkheden van de Schelde qua supertonnematen erkent.

De heer De Saeger is kennelijk verrast geweest door het nuchter westvlaams standpunt, dat over de partijen heen is gegroeid. Het is opvallend dat zowel het stadsbestuur van Brugge als de Westvlaamse Ekonomische Raad liever één vogel in de hand dan tien in de lucht te hebben. Met andere woorden dat ze de projekten voor een kunstmatig eiland en dito haven ondergeschikt maken aan de onmiddellijk uit te voeren werken in de vastelands- en snelhaven Zeebrugge. Kent men nationaal - en terecht trouwens - prioriteit toe aan het Baalhoekprojekt en de ontsluiting van de linkeroever, op regionaal westvlaams vlak kent men prioriteit aan Zeebrugge toe. Dit sluit ook volgens de minister een toelating aan de privé-sektor tot de bouw van een kunstmatig haveneiland niet uit. De privé-sektor zal echter met deze prioriteit rekening moeten houden en desgevallend haar betoog, dat ze het financieel aankan, waar moeten maken.

Een andere vraag is, hoe men de pijpleiding Antwerpen - Rotterdam zal rijmen met de plannen in verband met Zeebrugge. Een eerder netelige vraag, die men in de begonnen roes over de nieuwe perspektieven niet uit het oog zou mogen verliezen.

● ONVOLDOENDE HISTORISCHE LEEFRUIMTE

europees perspektief

We hebben ons in « WIJ » al dikwijls genoeg tot de E.E.G. en haar verruiming bekend, om nog europese geloofsbelijdenissen te moeten herhalen.

Wat meer bepaald de ekonomische en politieke konstellatie betreft in de ruimte waarbinnen ons volksleven historisch gesitueerd is — het territorium rond de grote westeuropese delta — zou de aansluiting van Engeland en van de skandinavische landen bij een al dan niet hervormde E.E.G. van zeer grote waarde zijn.

De E.E.G.-integratie heeft ons ekonomisch zeer grote voordelen gebracht, maar de Noordzee-havens hebben er minder baat bij gehad. Het karakter van de E.E.G. der Zes Landen is te eenzijdig kontinentaal. De overzeese verbindingen kwamen onvoldoende aan hun trekken. De enorme aangroei van de interkommunautaire handelsstromingen heeft veel meer het binnenlands dan het overzees vervoer gestimuleerd. Daaraan zou in ruime (ofschoon nog niet totaal afdoende) manier verholpen worden indien Groot-Brittannië, Ierland en de skandinavische landen konden opgenomen worden in de vergrote europese integratiekring.

Ekonomisch achten we de verruiming mogelijk, ofschoon men de moeilijkheden van zulke operatie niet mag onderschatten.

Politiek lijkt het ondenkbaar én de E.E.G.-landen én de angelsaksische én skandinavische kandidaat-leden op één supranationale noemer te brengen.

Er zijn vormen van grotere politieke toenadering tussen Parijs, Bonn, Rome, de Benelux-landen, Londen, Wenen, Stockholm en Kopenhagen denkbaar. Maar al die nieuwe partners lijken ons niet in staat om zich plotseling los te maken van soevereiniteits-opvattingen die o.m. bij de Britten en de Zweden veel minder sleet vertonen dan bij de Benelux-burgers of de Duitsers.

Wat de Fransen betreft, die zijn ook na de Gaulle's aftreden nog niet rijp voor ondergeschiktheid aan een volstrekt supranationaal politiek gezag. Het lijkt ons beter dit openlijk te erkennen.

Ook dan blijft er echter nog een brede ruimte voor een europese politiek, waarin voor ons eigen volk het vérre perspektief te vinden is dat ons ontbreekt in 'n historische leefruimte waarin Vlaanderen ternauwernood (en in feite slechts gedeeltelijk) zijn historische kerngebieden heeft weten te behouden.

De Benelux is een eerste onvolmaakte en begrensde, maar tastbare mogelijkheid om een aktieruimte te vinden aangepast aan de noodzakelijkheden van deze eeuw. Verdergaande integratie van het kontinentale en het maritieme Europa is de andere uitdaging in Toynbee-se zin, waarvoor we ons geplaatst zien.

Wie zijn verlof momenteel aan verre stranden doorbrengt, en dit normaal acht, mag over die dimensie-veranderingen wel eens nadenken.

wetenschappelijk onderzoek

Voor zoverre is na te gaan was het in 1956 dat voor het eerst uitdrukkelijk een studie en studiebijeenkomsten gewijd werden aan onze achterstand in het wetenschappelijk leven.

Het is nu, in 1969, dat de officiële wereld tot hetzelfde inzicht komt en ten minste met de lippen een ingreep in het vooruitzicht stelt.

Officiële luiheid van hersenen en trage wil, als het Vlaanderen betreft. En toch... beter laat dan nooit.

De inkubatie

Onze achterstand in wetenschappelijk opzicht is een levensprobleem voor Vlaanderen... maar het is een probleem dat geen aanleiding geeft tot een spektakulaire beroering. Toch spreekt het de gewone man aan in de Vlaamse Beweging omdat wij wel iets onthouden hebben van de lange strijd tot vernederlandsing van het universitair onderwijs.

Sedert jaren verschenen er wetenschappelijk gefundeerde publikaties die onze achterstand in kaart brachten b.v. de studies én van prof. Coetsier én van prof. Wiëers onder de auspiciën van de Kultuurraad voor Vlaanderen. Sedert jaren « spreken » de officiële statistieken van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en van de Universitaire Stichting. De Koninklijke Vlaamse Akademie voor Wetenschappen, Letteren en Kunsten bemoeide er zich mede.

Zolang alleen de vlaamse kulturele wereld zijn schijnwerpers wierp op het vraagstuk ontwaardde het officiële België het niet. Nooit heeft een regering in een regeringsverklaring beloofd aan dit probleem haar aandacht te wijden.

Er is nu iets veranderd op enkele maanden tijds. Minister Lefèvre ontdekt plots het vraagstuk, daar wanneer wij allen het reeds jaren in bijzonderheden kennen. Waarom dit « late » inzicht ? Omdat er politieke macht mede gemoeid is, omdat een politieke partij, de Volksunie, haar strijdros besteeg. Een politieke partij « spreekt » niet door memoranda of studiën. Zij « spreekt » in het parlement.

In september 1968 werd een sluitend voorstel van wet op het wetenschappelijk onderwijs en - onderzoek ingediend in Kamer en Senaat. Er werd maandenlang informatie ingewonnen en er werden ontelbare parlementaire vragen gesteld. Er verscheen een « Zwartboek van de Vlaamse Achterstand in het Wetenschappelijk Onderzoek ». Aan de hand daarvan werd een interpellatie gehouden. De Volksunie « deed het », maar minister Lefèvre had van zijn kant de goede flair zich ook dadelijk met het vraagstuk in te laten : hij stelde het in de kommissie voor Algemene Zaken van de Kamer en erkende het in zijn (anders vrij ontwijkend) antwoord op de interpellatie. Hij gelastte een kommissie van Vier Wijzen (prof. Amelinckx, rektor de Somer, prof. De Vreker en ir. Fierens) met bekwame spoed een verslag op te stellen. Het werd enkele dagen geleden vrij gegeven :« Deelneming van Nederlandstaligen en Franstaligen aan het Wetenschappelijk Onderzoek in België ». Op 8 juli jl. werd er een T.V.-debat aan gewijd.

Wij weten niet of dit verslag in alles de regering behaagt ; wij weten wel dat de minister het niet naast zich zal kunnen leggen.

De situatie

Het gebeurt niet vaak dat een regeringsdokument, wat de beschrijving berteft, een blauwdruk is van de konstataties van een « extremistische » oppozitie-partij. Wij waarderen dan ook eerlijk deze officiële fair-play.

De Vlaamse achterstand is in eerste orde een vlaams probleem : dat is de « gap » (achterstand) van Vlaanderen in België. Natuurlijk is het probleem ruimer : de « gap » van België en Europa, de « gap » van Europa tegenover de Verenigde Staten.

De vier vlaamse wijzen ontleden de oorzaken : nl. onze historische onderontwikkeling op ekonomisch en kultureel gebied en het franskiljonisme. Zij erkennen dat institutionele en ingrijpende middelen zich opdringen.

En de Volksunie (Zwartboek) én de minister én de regeringskommissie komen dus tot identiek dezelfde konkluzie : naar schatting nemen de Nederlandstaligen voor 30 %, de Franstaligen (dus niet : Walen) voor 70 % deel aan het wetenschappelijk onderzoek. Moest men het nader berekenen zou het wel uitkomen dat de echte Walen geen grote voorsprong hebben op de Vlamingen. De franse voorsprong ligt te Brussel en bij de franskiljons

De middelen

Al erkennen ze tussen de regels dat er verder dient gegaan, beperken de Vier Wijzen hun aanbevelingen tot de metode van de finaniering van het wetenschappelijk onderzoek in strikte zin. Wat de vlaams-franse verdeling van de duiten betreft gaan de Wijzen niet verder dan de universitaire groei te volgen.

Ook in het T.V.-debat van 8 juli jl. bleef men al te vaak bij de organizatorische kwesties, die in wezen weinig te maken hebben met wat er specifiek is aan onze vlaamse situatie. Van een verdeling van de kredieten volgens demografische normen was er omzeggens geen sprake. Sporadisch slechts werden de specifiek vlaamse omstandigheden aangeraakt.

Over het stuntelige taalgebruik van de meeste deelnemers aan het debat zullen wij maar zwijgen. Arm Vlaanderen... als dat onze wetenschappelijke elite is.

Alleen de Volksunie tast diep genoeg door in haar wetsvoorstel door de verdeling van de kredieten volgens demografische normen voor te stellen.

De kwesties van interne verdeling komen maar te pas als de duiten er zijn. Daar Vlaanderen de eerstvolgende jaren zijn part en deel niet zal kunnen opgebruiken, wil de V.U. daarenboven een deel van de kredieten die beschikbaar worden voor de vlaamse gemeenschap, gebruiken om door een stelselmatige demokratizering, meerbegaafden van jongsaf te redden en hun hoge studiebeurzen toekennen evenals studieloon na twee jaar universiteit.

De Koninklijke Vlaamse Akademie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten stemde een motie waarbij ook zij het principe van een billijke kredietverdeling aan de bazis eist. Zonder een verdeling van alle kredieten voor Kultuur en Wetenschap volgens demografische verhoudingen komen wij er niet. Daarom is het driemaal jammer dat minister Van Mechelen, nu de kwestie zich voor het eerst stelde bij de volledige splitsing van de kultuurministeries, aan minister Parisis heeft toegegeven en de onzalige pariteit heeft aanvaard. De kapitulatie van de minister van Nederlandse Kultuur werpt een grote schaduwvlek op de kulturele autonomie van de regering.

Het is de kern van de autonomie dat een gemeenschap met eigen geldmiddelen eigen maatregelen treft. Aangezien dit essentiële punt, nl. de zekerheid van een billijke verdeling van de kredieten, niet voorkomt in de « regeringsgrondwet » moest de Volksunie ze bestrijden... met alle wettige middelen. Wij verzoeken Vlaanderen « liever wat te wachten » op sommige goede dingen dan onherstelbaar kwaad te aanvaarden.

Het is bewijsbaar a + b, dat wij onze achterstand in wetenschappelijk opzicht kunnen ophalen in ongeveer 15 jaar indien wij baas in eigen huis zijn. Dit zal moeite kosten maar de zaak is fundamenteel belangrijk voor ons voortbestaan als volk. Het zal wellicht minder populaire maatregelen vergen die het vlaamse volk echter wel van een « eigen gezag » zal aanvaarden.

Aan Tijl is het veroorloofd maar alleen aan Tijl een paar meppen te geven aan Lamme, waar diens rug van naam verandert.

M. van Haegendoren.

Wij nazijn

vlaams nationaal

ERKENNING VERNIEUWD

De regering heeft beslist de bevoegdheid van de Europese Kommissie en van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens voor nog twee jaar te erkennen. Na de uitspraak van vorig jaar, toen de franskiljonse klagers wandelen werden gezonden, is het wel heel stil geworden rond het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. Eerste-minister Eyskens heeft er bij het bekend maken van de verlenging van de erkenning nog eens aan herinnerd dat alles wat de verhoudingen tussen de volksgemeenschappen betreft, rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid valt van de ministers. Als voorstanders van de europese integratie kunnen wij ons slechts verheugen over alles wat die integratie bevordert. Als nationalisten weten we echter dat Europa nooit iets betekenen kan als het de volksgemeenschappen waaruit het bestaat niet erkent en bevordert.

GUST DE BRUSSELAAR

Ter gelegenheid van de elf juli-viering hebben zowel minister Van Mechelen als burgemeester Craeybeckx Brussel nog eens uitdrukkelijk «vast gehouden». Het kan niet worden betwijfeld dat de zorg om Brussel steeds meer de zorg wordt van gans Vlaanderen. Zozeer zelfs dat een blad als « La Libre Belgique » er bezorgd over wordt. Daarom heeft zij het getuigenis van de P.L.P.-P.V.V.-volksvert. De Winter ingeroepen om te bewijzen dat Brusselaars evenmin Vlaming al Waal zijn. De Brusselaar is voornamelijk iemand die ontevreden is als de tram vertraging heeft, of als de tram hem hindert als hij per auto rondrijdt. Daarom is de Brusselaar ook fel tegen vlaamse betogingen, en zou hij ook tegen waalse betogingen zijn. Dat zou dan het gezicht van de Brusselaar zijn : inderdaad « Stad zonder gezicht », zoals de titel luidt van een Volksuniebrochure. Maar wat is het getuigenis waard van « Gust zonder gezicht ? ».

VAKANTIE-GESCHENK

Eens dat wetten in het parlement gestemd zijn, moeten zij nog in het « Staatsblad » worden gepubliceerd. Vaak duurt dat dan nog weken en maanden. Zo werden de taalwetten van 1963 met een ruime vertraging gepubliceerd.

Met de nieuwe kieswetten is het vlugger gegaan : de wet die de minimumleeftijd voor de gemeente-kiezers op 18 jaar brengt, de wet die toelaat kandidaat-gemeenteraadslid te worden op 21 jaar en die de dienstplichtigen laat stemmen werden reeds op 12 juli gepubliceerd. Het zou ook al te belachelijk geweest zijn de toepassing van deze wetten nog met zes jaar tot de volgende gemeenteverkiezingen in 1976 uit te stellen.

PROF. VERHULST B.R.T.-VOORZITTER

De nieuw benoemde voorzitter van de Raad van Beheer van de B.R.T., prof. A. Verhulst erft een zware nalatenschap : er zijn meer schulden te betalen dan men denken zou. Prof. Verhulst is algemeen voorzitter van het Willemsfonds en ondervoorzitter van de Kultuurraad voor Vlaanderen en in de kategorie mensen waartoe hij behoort 'n heel behoorlijk man, die het als Vlaming wel eens zeggen durft. Daardoor bezorgde hij ook meer dan eens aan de vlaamsgezinden van het Liberaal Vlaams Verbond een alibi, in zover woorden ooit een alibi kunnen zijn. Tans krijgt hij een zeer belangrijke verantwoordelijkheid te dragen.

Wij zien met aandacht uit naar wat hij doen zal. Bijvoorbeeld voor wat zijn beleid betreft in verband met de verdeling van de zendtijd voor de verschillende « gedachten » en « akties ». Er is daar heel wat recht te zetten, volgens de beginselen van de « ideologie » van de nieuwe voorzitter. Intussen wordt hij al direkt met een radio- en tv-staking gekonfronteerd.

Een knap staaltje van brusselse tweetaligheid. Officieel heet dat: « het respekt voor beide landstalen » ! Heel sarkastisch bericht het anders zo ernstige Belga dat dat respekt zo ver gaat dat er van de eigen landstalen niets meer te bespeuren is. Wij noemen het een verminking van twee talen en het maken van een nieuwe : een belgische. Voor buitenlanders moet dit een lekker stukje puzzle zijn.

SCHERP GELAAKT

De heer minister Tindemans heeft aan het dagblad « La Libre Belgique » een uitvoerig vraaggesprek toegestaan over de grondwetsherziening zoals die er nu voorstaat. En dat de kansen niet gunstig zijn ziet en zegt vandaag zelfs een minister. M. Ruys heeft in « De Standaard » een scherp ironisch gestelde kommentaar geleverd. Een mooi stuk dat trouwens bijna letterlijk in dit blad zou kunnen verschijnen. Behalve dan waar de scherpe veroordeling van de Volksunie en van het F.D.F.-R.W. « wel verklaarbaar» wordt geacht. De achtbare heer minister beschuldigt de Volksunie ervan dat zij enkel maar de wonden kan openhouden en niet kan opbouwen, dat zij « la politique du pire » (de politiek van hoe slechter hoe beter) kent. Als de minister besluit dat de Volksunie « in beginsel weigerig staat tegenover de voorgestelde (en geleidelijke) hervorming van de strukturen », dan is het antwoord hierop zeer kort en zeer duidelijk : ten eerste sluiten de grendels die de achtbare heer minister voorstaat juist elke verdere geleidelijkheid uit, en de Volksunie die deze grendels bestrijdt wil dus juist die mogelijkheid openhouden; ten tweede is dit verwijt zo oud als de Vlaamse Beweging is, want telkens weer werden zij die niet tevreden met het stukje als aalmoes gekregen koek in de hoek kropen als gevaarlijke boosdoeners « scherp gelaakt ».

ALTIJD MEER UITGEVEN

Het zal wel niemand verwonderen dat de Noord-Amerikanen het meest uitgeven voor persoonlijke konsumptie, maar misschien verbaast het toch wel even dat de inwoners van dit land, na de Fransen het meest van alle Europeanen uitgeven. De Fransen gaven in 1968 eenenzestigduizend frank uit, wij achtenvijftigduizend zevenhonderd frank. De inwoners van de Bondsrepubliek slechts vierenvijftigduizend driehonderd en de Nederlanders niet meer dan vierenveertig duizend frank. Ook de stijging vergeleken met het vorige jaar ligt hier hoog : tweeduizend frank, in Nederland slechts zestienhonderd en in Italië niet meer dan negenhonderd frank. De uitgaven voor de privé-konsomptie zijn in 1968 met zeven procent gestegen. Er werd vooral meer geld uitgegeven voor de vrije tijdsbesteding en voor auto's. Het is duidelijk dat als de nieuwe B.T.W. niet met de nodige voorzichtigheid wordt toegepast de gevolgen voor de handel zeer erg zouden kunnen zijn. De « Vereniging van de Grote Distributieondernemingen » dringt er op aan dat « een samenhangend en doeltreffend prijzenbeleid » zou worden gevoerd. Daar lag ook de reden van de kritiek van de Volksunie tegen het regeringsontwerp over de B.T.W. De grote vraag is immers of deze welvaarttoestand, met de steeds grotere uitgaven, zal kunnen bewaard worden.

NIET RIJP

Er is wel — vooral van socialistische zijde — voortdurend sprake over een « travaillistisch geïnspireerde hergroepering » maar de praktijk van elke dag wijst er op, dat de zaak nog lang niet voor morgen is. Het socialistisch balansgepingel in verband met de kredieten voor de universiteiten te Leuven en te Brussel was een tipisch voorbeeld van het oude antiklerikaal angstkompleks. De publikatie in « Vooruit » van een « sensationeel verhaal » over een klerikaal zedenschandaal op hoog vlak is een ander simptoon van verouderd antiklerikalisme. De overige pers heeft pas laat op dit artikel gereageerd maar het was opvallend dat de antwerpse kollega in de socialistische partijpers, anders niet verlegen om een pastoor of een bisschop tussen het morgenontbijt te mengen, dagen lang van krommen aas gebaarde.

We gaan hier niet in op de grond der zaak. Maar een en ander wijst er op dat de katolieke en socialistische « werkers » nog lang niet de oude kompleksen hebben afgelegd. In een dergelijk klimaat is een pleidooi voor een nieuwe konstellatie zeker voorbarig.

GEEN ILLUZIES

Minister Tindemans heeft in een intervieuw, sterk onder de indruk van de mislukking van « zijn » grondwetsherziening, aan de « Libre » vaagweg maar duidelijk genoeg gezinspeeld op een « driepartijenoverleg », om uit het slop te geraken. Twee dagen later werd hem van socialistische zijde duidelijk gemaakt dat hij op een overleg met de P.V.V. als derde partner niet moest rekenen, want dat dit overleg dan zonder de socialisten zou gaan. Tindemans blijft hardleers tegenover het algemeen verzet in Vlaanderen tegen de grendels. Daarvoor is hij immers ook een echt ortodokse C.V.P.-er. Dat hij zich nu ook aan de socialisten het hoofd stoot is maar best. Misschien zal deze ondubbelzinnige waarschuwing de koppige minister tijdens de vakantie toch doen zinnen op redelijke oplossingen (bv. het aanbod van de Volksunie). Hoewel we ons geen illuzies maken. Des te slechter voor de mede-auteur van de grendels.

KOMFORTABEL

Wij hebben al lang geen zorgen meer over de noodzakelijke dingen van het leven, we spreken er zelfs niet meer over. Ze zijn er zonder meer. En als het nog ooit mogelijk zou worden dat zij er niet zo maar zijn dan zou er een heel grote verontwaardiging ontstaan. Komfort hebben we natuurlijk ook al, maar het heel grote komfort is nog niet voor iedereen. Vrijwel iedereen trekt er echter naartoe : in de richting van een Hilton-hotel of in de richting van een laatste brok natuur. De grote zwerftocht naar ergens waar niets ons hindert, waar niets ons in de weg staat, waar niets ons ergert, ons aangaat, maar waar alles voor ons is, alles ons dienen moet, waar alles is zoals wij het wensen.

En de bomen zijn er inderdaad niet om aan opgehangen te worden. De muren zijn er niet om er tegen op te lopen. De mensen zijn er niet om andere mensen het leven onmogelijk te maken. Naar de latijnse en oud-franse stam van het woord te oordelen betekent komfort ten slotte niets anders dan datgene wat ons « versterkt », datgene wat ons « vertroost ». Omdat wij versterking en vertroosting kunnen gebruiken, omdat ons leven « vanzelf » onkomfortabel is, zijn wij onvermoeibare zoekers naar komfort. Er bestaat zo iets als een natuurlijk recht op komfort, en misschien zijn alle, al dan niet afgekondigde « rechten van de mens », niet veel anders dan een vage omschrijving van dit recht op « vertroosting » en « versterking ».

Zolang we echter zien, beseffen, ervaren, hoe onkomfortabel wij uit onszelf zijn, is ons komfort altijd onaf. blijft het zelf « onkomfortabel ». Want dan weten we nog altijd dat ook al zou er van buitenuit geen enkele bedreiging meer bestaan (iets wat vrijwel uitgesloten is !), dan toch altijd van binnen in ons geen komfort veilig is. Al was het maar omdat we, zelfs tegen onze zin in, voortdurend de waarheid over dingen en mensen najagen, terwijl we toch weten dat het onmogelijk is, ondraaglijk voor een mens, met de naakte waarheid samen te leven.

Tot ons komfort behoort de leugen. En net is de leugen die ons leven onkomfortabel maakt. Zoals we ons niet veilig kunnen voelen tenzij in de waarheid, hoewel het evenzeer de waarheid is die ons leven onveilig maakt. De waarheid maakt ons leven onveilig juist omdat en in zover de leugen tot het komfort behoort : wie kan de volledige waarheid over zichzelf zeggen, of zelf maar horen ? Ook al is dat maar de waarheid van die bepaalde spreker ! En de leugen maakt ons leven dan toch weer onkomfortabel, omdat daardoor die volle veiligheid die alleen de waarheid geven kan, verhinderd wordt.

Misschien moet ons komfort altijd wat onkomfortabel blijven, omdat anders de leugen te groot wordt. Misschien moeten we heel wat « kleine » onwaarheden leren verdragen, omdat de volledige naakte waarheid ons leven al te onkomfortabel zou maken. Zoals het ging met die kleine jongen die bij moeder klagen ging : « vader gaf mij een klap om de oren ! », waarop zijn vader zei : « ge liegt ! wilt ge er nog een ? ».

NEMROD

«WIJ» IN ZOMERKLEEDJE

Dit 12-juli-nummer van « WIJ » verschijnt op 16 bladzijden. Dat is het zomerkleed van ons blad, dat trouwens op 26 juli en op 2 augustus met vakantie gaat en dus niet zal verschijnen. Ook het eerste nummer na het verlof, dat dus op 9 augustus verschijnt, zal qua omvang in zomerse luchtigheid verschijnen. Dat zal zo duren tot in de tweede helft van augustus.

De lezers van « WIJ » zullen begrijpen dat het met de wettelijke verlofregeling niet anders kan. Zonder technisch personeel is het uiteraard niet mogelijk, een blad te publiceren. Bovendien zullen tal van WIJ-lezers zelf in die weken ergens liggen te zonnen, ver weg van hier of in eigen land, dat hopelijk met een beter klimaat zal gezegend zijn dan dat, waarmee we in de voorbije dagen werden bedacht.

De redaktie van « WIJ » wenst alle lezeressen en lezers een zo prettig mogelijk verlof. Wij zien mekaar weer op zaterdag 9 augustus a.s. Tot kijk !

De redaktie.

OOK IN HET NEDERLANDS A.U.B.

De Hendrik Concience-klub van Brussel, die zowat 3.000 jonge Vlamingen groepeert, heeft in een schrijven aan de brusselse bioskoop-exploitanten gevraagd, het nieuwsjoernaal de reklame, de programmas en de muurreklame voortaan tweetalig te maken en niet eentalig Frans zoals nu « ten einde rekening te houden met de rechten en de noden van de twee kultuurgemeenschappen die samenleven te Brussel ». Zal deze beleefde vraag ook een gunstig gevolg hebben ? De heren kennende valt het te betwijfelen al is dit verzoek welkom, alleen reeds omdat hier de aandacht wordt gevestigd op een toestand, waaraan men reeds gewoon is geraakt doch die daarom niet minder het gevolg is van de anti-vlaamse geest en houding van het hele brusselse establishment. Ze kunnen nu eens bewijzen dat ze het menen met hun « onthaalregime », waarmee de Vlamingen natuurlijk geen genoegen nemen, maar als er zelfs dat niet af kan, ja dan ? Dan zal het aandringen worden. Voort doen jongens !

SABENA-TOP

Herhaaldelijk en zeer onlangs nog werd de aandacht gevestigd op de taalwanverhoudingen aan de Sabena-top : de Vlamingen zijn in de volstrekte minderheid in deze met onze centen op dreef gehouden maatschappij.

Er zijn nu vier nieuwe beheerders te benoemen. Als we het lijstje der kandidaten overlopen stellen we vast, dat zowel socialisten als C.V.P. (die een van de vier mandaten opeist, omdat de socialisten ze alle vier willen inslikken) uitsluitend franstaligen voorstellen. Op 22 juli a.s. zullen we weten of minister Bertrand en Sabena-voorzitter Van Houtte andermaal hun beloften tot spoedig herstel van het taalevenwicht zullen verloochenen.

DROOM OF ANGST ?

In deze komkommertijd grijpt B.S.P.-voorzitter Collard terug naar zijn hobby, de « progressistische hergroepering ». Zijn betoog is gehouden in de voor hem kenschetsende kleurloze stijl met vage inhoud. De heer Collard is er zich anders wel van bewust, dat vele van zijn partijgenoten de zaak anders zien dan hij. Waarover ze echter allemaal zwijgen is de steeds dringender noodzakelijkheid, willen ze de B.S.P. één houden, een « rassembleur » te vinden die de verschillende stukken, waarin de partij is uiteengevallen, weer aaneenlijmt.

Het franse en italiaanse voorbeeld van verscheurdheid van het partijsocialisme zal Collard en gezellen anders niet tot optimisme stemmen. Misschien juist met dit voorbeeld voor ogen zoekt Collard zo hardnekkig naar een opening. Waarvan de kristen-demokraten vooralsnog niet willen horen.

BOEKEN-OORLOG ?

Het nummer van de « Pourquoi Pas ? » verscheen rond elf juli eens niet met een hatelijke anti - vlaamse titelbladzijde. Maar én titelbladzijde én hoofdartikel handelen beide over de verdeling van de biblioteek van de leuvense universiteit en zijn toch weer anti-vlaams. Tenslotte zijn we dat al gewoon, nieuws is dat niet meer. De pretentieuze domheid echter waarmee dergelijke stukken geschreven worden is altijd een verfrissing voor de geest. Als de « uitstekende professor Garitte » suggereert : « Er zijn in dit gebouw ongeveer een miljoen driehonderd vijftig duizend boeken. Goed. Om het gebouw op te trekken waren er ongeveer een miljoen driehonderd vijftig duizend stenen nodig. Wij laten u het gebouw en wij nemen de boeken mee. Dat lijkt me redelijk », dan is dat ee onweerstaanbaar geestig argument. De schrijver van dit artikel zelf heeft nog enkele andere geestige argumenten in voorraad : zo zou men de boeken volgens de grootte, volgens de verdiepingen, naar gelang zij rechts of links staan, naar gelang zij paar of onpaar genummerd zijn, kunnen verdelen. Dat de franstalige teologen van Leuven, door dergelijke dramatische voorstellen in de war geraakt, « Le Peuple » hebben gealarmeerd, is alleen maar belangrijk voor de manier waarop deze mensen schijnen na te denken. Dat men gewoon de waarde van de boeken zou kunnen schatten, ofwel (wat nog veel eenvoudiger zou zijn) zou zorgen voor een rationele verdeling van de dubbels en van recente werken en voor een gezamelijk gebruik van wat niet kan worden verdeeld, is natuurlijk te eenvoudig.

VOOR ELK WAT WILS

De C.V.P. heeft op het einde van het parlementsjaar een dokument gepubliceerd over de universitaire expansie. In dit overzicht is werkelijk voor iedereen alles voorzien ten minste in de C.V.P.-vizie. Grote en kleinere centra, officieel en vrij universitair onderwijs, iedereen willen zij tevreden stellen. Volgens objektieve kriteria natuurlijk. Objektieve kriteria die dan toch weer niet onaanvechtbaar zullen zijn. De grote en beslissende vraag is echter waar al die miljarden zullen vandaan komen. Elk land heeft ten slotte maar de mogelijkheden van zijn middelen. Het zou al een hele verlichting zijn als uit de universitaire expansie de bouwzorgen van de professoren van « Louvain-la-Neuve » zouden geschrapt worden. Het is niet de taak van de staat en van de belastingsbetalers te zorgen voor huisvestingsfaciliteiten van een zo goed-voorziene stand.

Ex-premier Van den Boeynants die zich als Schepen van Openbare Werken van Brussel ontpopt als een verwoede bouwer van kille mastodonten en andere World Center - imitaties woont hier de eerste steenlegging van het Manhattankompleks bij. Eigenaardig hoezeer de brusselse regenten tegenwoordig met amerikaanse benamingen goochelen, al kennen ze geen woord Engels.

Intussen valt er veel schoons aan deze bouwrage van stad en staat ten offer. De Marollen zijn echter niet zinnens zich te laten doen. In een unieke perskonferentie op straat met wel 500 «Marolliens» als rumoerige «bijzitters» werd de pers door het aktiekomitee ter verdediging van de Marollen ingelicht over de strijd van «David tegen Goliath». Is het inderdaad nodig een hele wijk met de grond gelijk te maken en alle origineel brussels volksleven (meestal meteen oervlaams volksleven) te doden ?

OPROEP VAN HET ALGEMEEN KOMITEE VOOR AMNESTIE

Aangezien bijna 25 jaar na het einde van de oorlog nog duizenden lijden onder de naweeën van de repressie, doet het Amnestiekomitee een beroep op de regering, op de parlementsleden en op de bevolking om in een geest van verzoening ruime politieke amnestie te verlenen.

Amnestie betekent « het vergeten » van wat gebeurde; het behelst niet de goedkeuring van verkeerde gedragingen, laat staan de verheerlijking ervan. Amnestie houdt algemene maatregelen in. Het is de enige uitweg, wanneer blijkt dat de politiek van individuele herziening ontoereikend is.

Voor welke misdrijven wordt amnestie gevraagd ?

Voor moord en foltering ? Neen. Voor echte verklikking ? Neen.

Met opzet staat er echte verklikking, omdat in talrijke gevallen het element verklikking zonder ernstige bewijzen werd weerhouden.

Om elk misverstand te weren, zeggen we met nadruk dat het uitsluitend om politieke amnestie gaat.

Waarom amnestie ?

1. Het is geen gezonde toestand dat nagenoeg 25 jaar na de tweede wereldoorlog duizenden en duizenden in dit land nog steeds financieel en moreel de gevolgen dragen van hun verleden of — wat erger is — van de gedragingen van hun vader of echtgenoot. Het is niet verantwoord dat een aantal eenvoudige mensen met weinig of geen schuld, zelfs oudstrijders verstoken blijven van pensioen, oorlogsschade en dergelijke. Het is niet te rechtvaardigen dat heel wat personen, die zelfs nooit strafrechtelijk werden vervolgd nog steeds de gevolgen dragen van vroegere tuchtstraffen, omdat herziening niet mogelijk is.

2. De repressie heeft aanleiding gegeven tot spijtige uitwassen en overdreven hardheid. Zij is een onterende bladzijde geworden in de geschiedenis van ons rechtsleven.

3. Wij ijveren voor amnestie ook uit vlaamse overwegingen. Het ligt niet in onze bedoeling de vlaamse kollaboratie goed te praten. Wij bedoelen alleen dat de repressie in Vlaanderen een anti-vlaamse inslag heeft gehad. Al te vaak hebben franskiljons onbegrip en revanchegeest hen bezield, die recht moesten spreken in Vlaanderen na de oorlog. Er waren immers voor de vlaamse kollaboratie verzachtende omstandigheden waarmee in de naoorlogse bestraffing geen rekening werd gehouden.

4. Is het normaal dat België amnestie zou weigeren terwijl in andere landen, reeds sedert jaren amnestiewetten werden uitgevaardigd ? Is het niet potsierlijk dat moties en verzoekschriften worden ondertekend voor amnestie ten bate van veroordeelden in het buitenland, maar dat in eigen land 25 jaar na de feiten amnestie niet toelaatbaar wordt geacht ?

5. Het is onze diepe overtuiging dat amnestie bijdraagt tot de verzoening in het land en bijgevolg de eenheid onder de burgers versterkt.

6. Amnestie is geen miskenning van het leed dat door vele landgenoten tijdens de oorlog werd geleden. Wij weten dat sommigen nog steeds de gevolgen dragen.

Wij doen een beroep op hun grootmoedigheid, vooral ten opzichte van hen die geen schuld dragen aan al dat lijden, namelijk de zuiver politieke delinkwenten, die niet eens wisten wat er in de duitse kampen omging.

7. Ten onrechte vreest men dat door amnestie het nazisme zou heropleven. Wie de biezondere omstandigheden van de kollaboratie in Vlaanderen kent, weet dat dit gevaar onbestaande is.

BESLUIT

Hoewel de omstandigheden van de kollaboratie tijdens de eerste en de tweede wereldoorlog niet precies dezelfde waren, toch durven wij hopen dat ook tans, over de partijen heen, de humane traditie moge zegevieren, opdat zoals in 1937 de nodige eensgezindheid zou worden bereikt om een nieuwe amnestiewet te stemmen. Over de partijen en levensbeschouwingen heen moeten personen elkaar vinden om de repressie te likwideren. Bijna 25 jaar na de bevrijding wordt het tijd de oorlogsbladzijde om te draaien. Wij vragen met aandrang amnestie als een ruim gebaar van verzoening om ons eindelijk te bevrijden van de naweeën van een oorlog die we nooit meer zouden willen kennen.

Wij nazijn

vlaams nationaal

WAPENUITVOER

De belgische wapenuitvoer is met 23,8 % gestegen, zogezegd vooral wegens de stijgende export van jachtwapens. Op een perskonferentie verklaarde de heer Fayat, minister van Buitenlandse Handel, dat het ongebruikelijk is, de bestemming van de wapenleveringen bekend te maken. Het bezoek van de nigeriaanse minister van Buitenlandse Zaken stond officieel ook niet in verband met belgsche wapenleveranties aan Nigeria. Zelfs indien men de landen van bestemming zou mogen bekend maken, zou Nigeria officieel niet vermeld worden. Vermits deze wapenleveringen zeer waarschijnlijk langs een omweg het nigeriaans slagveld bereiken. Niemand gelooft nog de sprookjes, die de ministers ons pogen wijs te maken en ons land heeft de treurige eer, mede bij te dragen tot de massale moordpartij in Afrika.

HOGER PENSIOEN

Het pensioen der werknemers zal dus verhogen mits verhoging der bijdragen. Voor 1970 voorziet men een zelfde 4 % aanpassing en voor 1971 eveneens. Zoals met de ziekteverzekering worden in de sektor pensioenen telkens weer bijdrageverhogingen toegepast, hoewel men het af en toe eens heeft over de geweldige rezerves van pensioenkassen. Nu is het wel zo, dat de toestand inzake pensioenen niet dezelfde is als inzake ziekenfondsen, waar men niet van rezerves doch van winsten spreekt. Doch in beide gevallen kan men spreken van niet-aanwending van overschotten ten bate van de sektor in kwestie, al is het voor de pensioenen moeilijker een globale verdeling te bepleiten. Dat heeft echter de regering Van den Boeynants niet belet, een bepaalde rezerve van de bediendenpensioenen aan te wenden voor de verhoging van arbeiderspensioenen.

Met al die bijdrage-verhogingen is er in elk geval iets dat niet klopt. Men stelt vast dat winsten en rezerves niet hun weg naar de eigenlijke bestemming van de betrokken sektor vinden, terwijl de « aanpassingen » steeds door werknemers, werkgevers en ook belastingsbetalers moeten gedragen worden. Is dat sociale rechtvaardigheid ?

Europees sukses voor de leeuwenvlag-vendeliers op de zesde Europeade te Marche-en-Famenne.

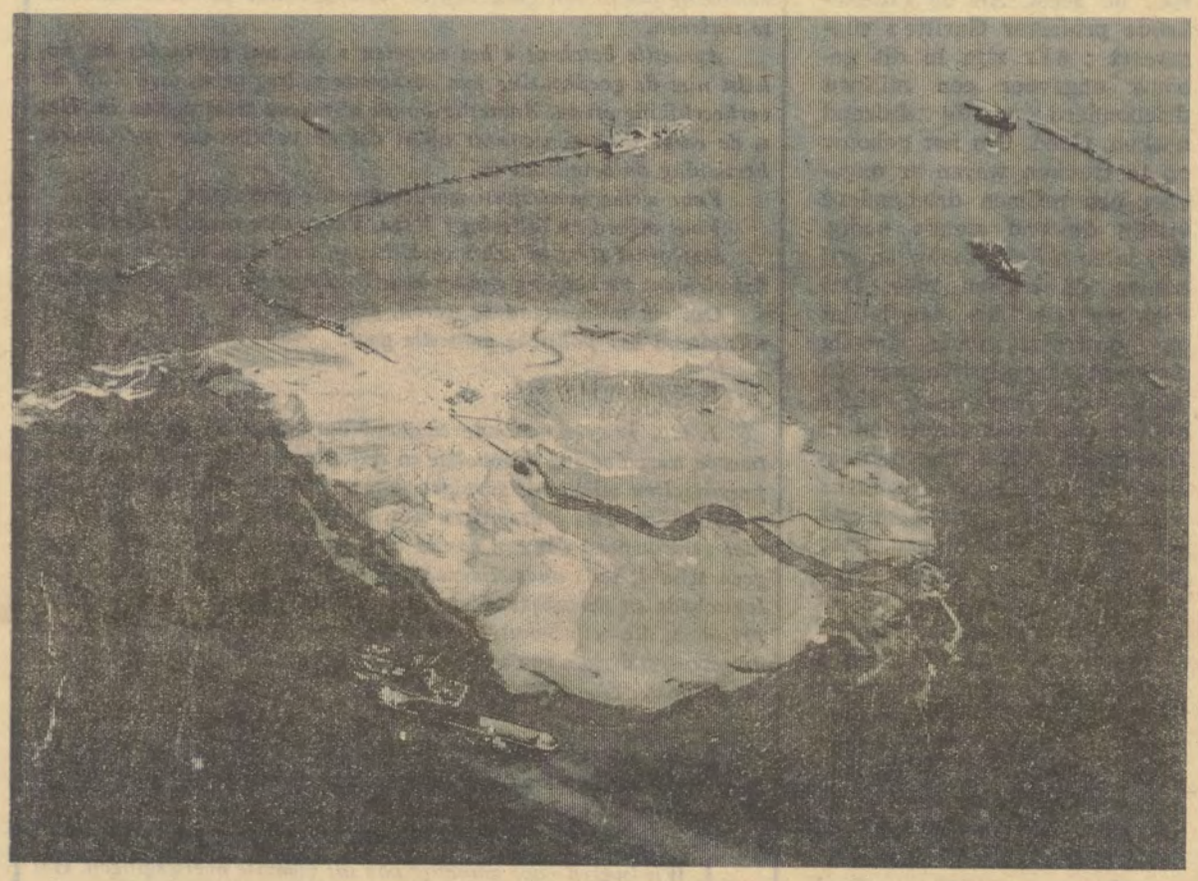

Van dit « werkeiland » in het midden van de Oosterschelde uit wordt de nieuwe dijk gebouwd tussen Westerschouwen en Noord-Beveland : grootse waterwerken, waarvan onze noorderburen verstand hebben en waar onze belgische plannenmakers voor de Noordzee een en ander kunnen leren.

SNELLE METODEN

« Le Soir » beweert dat men met de moderne metodes (vizueel-auditieve) snel en doelmatig vreemde talen kan leren en dat het dus niet zo erg is, dat in Wallonië steeds meer ouders voor hun kinderen het Engels boven het Nederlands als tweede taal verkiezen. Of de Waaltjes van de studie van het Engels veel terecht brengen — zelfs met die moderne metodes — mag betwijfeld worden, vermits zij, die vroeger Nederlands leerden er ook weinig of niets van terechtbrachten. De Nederlandse taalkursussen voor franstalige legerofficieren hebben, kompleet met « moderne metodes » ook geen versnelling van de tweetaligheid bij de heren veroorzaakt. Hier dient trouwens aan toegevoegd, dat men die heren veel te omzichtig aanpakt. De wijze waarop ze een Segers voor de gek houden, ook in andere « questions lingustiques » spreekt boekdelen.

PEDAGOGISCH VERANTWOORD

Het wetsvoorstel van senator van Haegendoren om de wet van 30 juli '63 te wijzigen, in die zin dat in het lager onderwijs geen tweede-taalonderricht verplichtend meer is, wekt natuurlijk de wrevel van de franstaligen op. Al wat de tweetaligheid bevordert moet volgens de federalisten, zowel benoorden als bezuiden de taalgrens verdwijnen, stellen ze vast.

Ze vertellen er niet bij dat de enige tweetaligen in ons land de Vlamingen zijn. Ze « vergeten » dat het pedagogisch verkeerd is, in het lager onderwijs reeds met een tweede-taalonderricht te beginnen. En dat een zekere Marcel Thiry, F.D.F. (in de « Soir ») nauwelijks enkele maanden geleden betoogde dat het onderricht van de tweede taal zelfs niet aan te bevelen was in het middelbaar onderwijs. Zo ver zijn de Vlamingen nooit gegaan, doch het quasi-algemeen akkoord inzake lager onderwijs, tot stand gekomen vóór de oorlog, werd na 1945 door de franstaligen weer ongedaan gemaakt. Senator van Haegendoren wil dus slechts een te lang uitgebleven normalizering invoeren.

DE OVERTOLLIGE LIJKREDENAARS VAN DE KEMPISCHE STEENKOLENMIJNEN

We hebben te weinig kookskolen in Europa om te voldoen aan de vraag! De prijzen stegen dientengevolge in gevoelige mate.

In «De Standaard» van 3 juli jl. betoogt het Kolendirektorium dat er niettemin redenen aanwezig zijn om het energiebeleid van de kempense kookskolen te wijzigen. Deze stellingname moet mijn tezis, ontwikkeld in een onlangs gehouden interpellatie in de Kamer, fundamenteel ontzenuwen. Waar ik stel dat het programma van de sluitingen en produktievermindering in de Kempische Steenkolenmijnen dient herzien in het licht van de gewijzigde situatie meent het kolendirektorium dat de politiek van de produktievermindering ongewijzigd dient gehandhaafd.

De argumenten die het Direktorium aanvoert kunnen me niet overtuigen. Het probleem is evenwel duister en wellicht ook vuil genoeg om de openbare opinie te misleiden. Het doet alleszins eigenaardig aan een instelling, die door de wetgever werd in het leven geroepen met als opdracht om « het onderzoek van methodes te bevorderen die geschikt zijn om de handelswaarde van de steenkolen op te voeren of er de bijprodukten en derivaten uit te halen » voortdurend bekommerd te zien om deze handelswaarde af te breken.

Zij die tot taak gekregen hebben de steenkolenproduktie te begeleiden schijnen maar gerust in hun job als ze aan produktiebeperking mogen doen.

Is er geen reden om verbaasd te zijn wanneer men de argumenten van het Direktorium even onder de loepe neemt?

Ik citeer uit het artikel hierboven vermeld enkele uittreksels :

1) Einde 1968 heeft zich een uiterst belangrijke verbetering van de staalkonjunktuur voorgedaan. De vraag naar kooks en kookskolen steeg bijgevolg zeer snel in 1969.

De E.G.-steenkoolrezerves waren onvoldoende om aan de vraag te voldoen, ook de kooksrezerves waren onvoldoende... « Door die druk werden de prijzen van bijkomende leveringen op korte termijn opgedreven tot 750 en zelfs 800 fr. per ton franko Antwerpen ».

2) « Zelfs indien de hoge konjunktuur in de staalnijverheid een tijd blijft duren, is de gehele Kempense produktie overtollig ».

« Een verder doorvoeren van de produktievermindering is bijgevolg onafwendbaar ».

Beste lezer, ik geloof niet dat ik een hoog beroep moet doen op Uw intelligentie opdat U zoudt inzien hoe doorzichtig hier gegoocheld wordt. Men geeft toe dat er een tekort is aan kookskolen en dat dientengevolge de prijzen opgedreven werden... maar toch heet men de kempense produktie overtollig!

Mag ik de vraag stellen welk peil de prijzen zouden bereiken indien deze zogenaamd overtollige produktie zou wegvallen? Mag ik in herinnering brengen dat diezelfde heren ten tijde van de sluiting van Zwartberg argumenteerden dat er geen voldoende vraag was naar kempense kolen, en dat dientengevolge de verkoopprijzen ver beneden de kostprijs daalden en dat derhalve de sluitingen ekonomisch verantwoord waren?

Mag ik vragen dat, zo men in die jaren gewaagde konkluzies trok uit het duistere spel van ekonomische wetten, men vandaag even konsekwent zou blijven nu er te weinig aanbod is. Is dat teveel gevraagd?

Welk is de juiste prijs voor kookskolen? Is het te verantwoorden dat de toevallige internationale marktsituatie het europees energiebeleid tot een pokerspel herleidt?

Waarom zouden de prijzen van '65 normaal geweest zijn en die van '69 opgedreven? Waarom was onvoldoende vraag toen normaal en is onvoldoende aanbod nu abnormaal?

Heren, geef de waarheid maar toe. Toen en nu had de staalindustrie belang bij de zaak en mijn indruk is dat U meer het staal begeleidt dan de kolen. U zijt de lijkredenaars van de K.S. En dit zal mijn laatste woord niet zijn.

J. OLAERTS.

Volksvertegenwoordiger.

gezin en gezins-politiek

WELKE IS DE ACHTENSWAARDIGE, WELKE IS DE MEEST OPTIMALE GROOTTE VAN EEN GEZIN. ONDER DE VELE VERANDERINGEN, DIE DE JONGSTE JAREN DE MENTALITEIT HEBBEN GEWIJZIGD, IS DEZE VRAAG ONGETWIJFELD EEN VAN DE MEEST PREGNANTE. ZIJ HEEFT IMMERS TE MAKEN MET DE INTIMITEIT VAN HET MENSELIJK LEVEN EN MET HET BELANGRIJKE NATIONAAL EN MAATSCHAPPELIJK PROBLEEM, DE GROEI OF DE VERSCHROMPELING VAN ONS VOLKSBESTAND.

Wij kunnen er niet te buiten om dienaangaande een mening te vormen van uit ons personalistisch volksnationalisme. Het is een groot winstpunt voor het personalistische vrijheidsbeginsel dat het antwoord dat ieder echtpaar op deze vraag te geven heeft, bevrijd is van taboes en mistiek. Hoe meer echter het gedrag van de mens aan zijn persoonlijk geweten wordt toevertrouwd, hoe groter de verantwoordelijkheid wordt die hij draagt tegenover zichzelf, de zijnen en de samenleving. Het was ongetwijfeld allemaal veel gemakkelijker toen veel van op de preekstoel werd voorgezegd o.a. voor welke partij hij moest kiezen en hoeveel Frans zijn kinderen moesten leren. Dat is nu helemaal anders geworden want het aantal Vlamingen die onder de preekstoel gaan zitten is fel verminderd en zij die wel naar de kerk gaan horen er geen taboes of uitgekiende gedragregels maar vernemen alleen de leer van de altijdlevende Kristus : bemin uw naaste.

Ook de niet-kerkelijke humanist belijdt deze levensregel en deze eensgezindheid maakt het mogelijk dat wij, zij het van uit verschillende eeuwige of aardse achtergronden, te samen het antwoord zoeken op alle grote menselijke vragen. Ik onderstreep « zoeken ». Dit houdt al vast in, dat wij bescheiden zijn in onze zekerheden en diskreet in ons oordeel over anderen.

Als vertrekpunt voor het antwoord op de vraag naar de meest menselijke gezinsgrootte stelt men doorgaans het echtelijk geluk. Dan kan het zijn dat een paar meent dat het grootste geluk bestaat in de auto, de vakantiereis en de bankrekening en wij hebben dit te respekteren. Het kan helaas ook zijn dat de lichamelijke konditie of de maatschappelijke situatie het antwoord dikteren; in vele gevallen wordt de vrijheid van de mens door omstandigheden buiten zijn wil beperkt.

Het kan nochtans ook zijn dat een echtpaar oordeelt dat het niet gelukkig zou blijven door alleen maar in elkaars ogen te kijken of het met twee nakomelingen te stellen.

Het was vroeger wat de gewoonte de ouders te eren in funktie van het aantal kinderen die zij op de wereld hadden gebracht. Tegenwoordig is het « in » het grote gezin te beklagen of te misprijzen. Niet het groot of het klei aantal kinderen verdienen waardering maar de vraag of men er bewust en in geweten naar streeft de wet van de naastenliefde na te leven. Deze vraag kan men alleen voor zichzelf trachten te beantwoorden niet in andermans plaats. Het kan zijn dat het geluk van het echtpaar richtinggevend is maar men mag ook menen dat het geluk van het kind of van de kinderen mede moet ingerekend worden of zelfs voorrang verdienen.

Zo gezien kan men pedagogisch de overtuiging toegedaan zijn dat kinderen er beter aan toe zijn indien zij meer dan een broertje of zusje hebben. De gezinspedagogie zal, volgens de omstandigheden, haar bevindingen kunnen voorop zetten zonder ze te mogen diktere- aan de vrije mensen.

In ruimer perspektief gezien zal ieder zinnig mens er akkoord mee gaan dat het verkeerd is de mensen van morgen, de honger tegemoet te sturen. Dit eenmaal gesteld is het wel erg vermetel een zo omstreden zaak als « het menselijk geluk » van buiten af te gaan bepalen, ontleden en beschrijven. Psichologen en wijsgeren mogen het ongetwijfeld beproeven maar ekonomisten en sociologen houden liever hun handen thuis. In cijfers of regels is het menselijk geluk niet te vatten.

Men verkondigt al te lichtzinnig dat de bevolkingsaangroei de oorzaak is van alle menselijke ellende. Op de korte baan gezien is dat ongetwijfeld een juiste vaststelling voor sommige streken in de wereld. Men kan echter ook van mening zijn dat het vraagstuk van de honger alleen maar op te lossen is door de middelen, die door de grote imperialistische grootmachten aangewend worden om de maan te veroveren (uit militaire oogmerken) en om de volkeren te verdukken en uit de buiten, aan te wenden voor de vooruitgang van de landbouw en de ontsluiting van woestijnen en oerwouden. Het kan zijn dat de wereld bedreigd wordt door een overontwikkeling van de bevolking (in sommige streken ongetwijfeld !) het kan ook zijn dat er een bedreiging bestaat vanwege de overontwikkeling van bepaalde technieken die het imperialisme en het wereldkapitalisme ten goede komen.

Men dist als vaste waarheid op dat België overbevolkt is. Men importeert arme gastarbeiders en onze waalse landgenoten zijn er van hun kant van overtuigd dat Wallonië bedreigd wordt door de veroudering van de bevolking.

Men betoogt dat Vlaanderen, wat de bevolking betreft, een verzadigingspunt heeft bereikt. Dit zou in het landschap te lezen zijn. Nu is het wel duidelijk dat ons landschap lelijk en onmenselijk geworden is, niet vanwege een bevolkingsexplozie maar vanwege het ontbreken van een fatsoenlijke ruimtelijke ordening die de gewijzigde leefgewoonten wel had kunnen opvangen. Niet de vlaamse moeders maar de belgische staat en het belgisch kapitalisme stellen wij in beschuldiging.

Een bevolkingsexplozie hebben wij niet te duchten. Moeten wij echter een normale bevolkingsaangroei afwijzen ? Het zou kunnen zijn dat een statisch renteniersvolk snel verarmt.

Wie zegt ons dat de mensen van morgen noodzakelijk hun grootste levensgeluk en plichtsvervulling te zoeken hebben in de kleine « heimat ? »

Heeft de politiek, heeft een personalistisch volksnationalisme met dit alles iets te maken ? Ja ! In de zin dat onze personalistische overtuiging boven alles prevaleert en dat de overheid dus in geen geval rechtstreeks noch onrechtstreeks in te grijpen heeft in het eigen leven van de mensen. Ja ! In die zin dat de overheid de vrije keuze van de mensen te volgen heeft en daartoe een vooruitstrevend familiaal beleid moet voeren.

Men moet zich stellig afvragen of de overheid de menselijke vrijheid niet verder te struktureren heeft door de herziening van sommige bepalingen in ons strafrecht. Ja ! In de zin dat de overheid zich ergens moet laten richten door het wetenschappelijk onderzoek van medici, pedagogen, sociologen en ekonomisten.

Met alle eerbied voor de menselijke vrijheid mag en moet het politiek gezag begunstigen hetgeen voor het algemeen welzijn best is. Van daar dat het politiek gezag (met dezelfde eerbied voor de menselijke vrijheid) niet dezelfde gezinspolitiek zal voeren in Frankrijk, in Italië of in een islamitisch land. Frankrijk voert sedert geruime tijd een geboorte bevorderende politiek. Toen de inwoners van de franse kolonies destijds nog alleen « citoyens français » waren, werd ergens vastgesteld dat een bepaald stamhoofd die uit zijn harem een paar honderd kinderen had, meer verdiende dan de goeverneur-generaal van de kolonie.

Een karikatuur om aan te tonen dat zij die voor geheel de wereld hun waarheid willen verkondigen zich grondig vergissen.

Het was geenszins mijn bedoeling in het bestek van deze bijdrage alle aspekten van dit onderwerp aan te raken. Het kan echter geen kwaad dat wij ons even aan het denken zetten, zowel wat onze persoonlijke mentaliteit betreft als wat betreft de politiek, die Vlaanderen zou te voeren hebben, als wij meesters mochten zijn in eigen huis. Dan zullen wij onze gezinspolitiek zelf te bepalen hebben want zij zal niet meer het gevolg zijn van een stereotiep belgisch kompromis.

Waar de politiek het persoonlijk leven raakt moet als regel gelden : begunstigen wat wenselijk is, eerbiedigen wat menseljk is.

M. van Haegendoren.

HET IS EVEN VOOR HALF NEGEN. EEN RIJ MENSEN SCHUIFT AAN VOOR HET DUBBELE DEURTJE VAN HET TEATER. VEEL TE VEEL MENSEN VOOR ZO EEN KLEIN ZAALTJE : EEN KAMER VAN GEWONE GROOTTE MET LICHT OPLOPENDE VLOER EN BANKEN WAAROP VEELKLEURIGE KUSSENTJES LIGGEN. DE ZITPLAATSEN MOETEN BESPROKEN WORDEN, WANT ELKE AVOND IS DE TOELOOP ENORM. WANNEER IEDEREEN ZOWAT OP ZIJN PLAATS ZIT, KOMT « TOONE 7 » BELLEND BINNEN. EEN PAAR MENSEN TWISTEN OM EEN PLAATS. « HET SPIJT ONS, MAAR ALS ER TE VEEL MENSEN ZIJN WORDEN DE ZITPLAATSEN TWEEMAAL VERKOCHT. » HET PUBLIEK SCHATERT.

MET OPGETROKKEN KNIEEN ZITTEN DE TOESCHOUWERS TE WACHTEN. ER IS WAT GESTOMMEL ACHTER HET DOEK. HET PUBLIEK WORDT STIL. DE BEL HOUDT OP. IN HET FRANS MET EEN STERK BRUSSELS AKSENT, WORDT IEDEREEN GOEDE AVOND GEWENST. HET SPEL KAN BEGINNEN : « DE PASSIE VAN ONS HEER » DOOR MICHEL DE GHELDERODE.

JUDAS IS DE EERSTE FIGUUR DIE MEN TEN TONELE BRENGT. HOUTERIG BEWEEGT HIJ ZICH IN ZIJN ONTFLOERSTE KLEDEREN TUSSEN DE VERSLETEN MUREN VAN HET DEKOR.

HET VALT ONS OP HOE WEINIG NEDERLANDS ER GESPROKEN WORDT. ZELFS GEEN BRUSSELS, ZELDEN HOORT MEN — EN DAN NOG BIJ WIJZE VAN SLUITZINFLARDEN ALS : « POTVERDOEZE MENNEKE. . », WAT DE ZEER STERKE INDRUK GEEFT DAT HET NEDERLANDS HET ALS FOLKLORETAALTJE DOET, WANT HET WORDT TELKENS OP EEN ENORM GELACH ONTHAALT.

IS « TEATER TOONE », VLAAMS VAN OORSPRONG EN VLAAMS VAN NAAM, ONHERROEPELIJK VERLOREN VLAAMS GOED ?

TEATER TOONE

VERENIGING ZONDER WINSTOOGMERKEN — PETITE RUE DES BOUCHERS — KORTE BEENHOUWERSSTRAAT SCHUDDEVELDGANG 6 — PLAATSBESPREKING TEL: 117137 VAN 12.00 U. AF — KANTOOR: 172753

IEDEREEN AVOND

OM 20.30 u.

DE BEROEMDE FOLKLORISTISCHE BRUSSELSE MARIONETTEN

ER WORDT ZONDAG NIET GESPEELD

De dinastie van Toone

Het moet ongeveer rond 1830 geweest zijn dat een zekere Antoon Gentyl zich bezighield met het maken van poesjenellen en daarmee publieke vertoningen gaf. Het was ongetwijfeld iemand met een grote zware snor, met uilenspiegelstreken in het lijf voorzien van een stem die beurtelings lief, angstig, plechtig en vulgair heeft geklonken en die voor kinderen en goedgelovige mensen een misterieus personage moet geweest zijn, dat misschien even legendarisch was als Napoleon, de tsaar of godweet welke grote keizer.

Was Toone 1 wel de eerste die zich in het Brusselse met marjonetten bezig hield? Zeker niet. Men heeft de sporen gevonden van een zekere Michel Cauters, baas van « een klein volkje met houten koppen » in de Vatenstraat en van « moeijer Thomes » die eerst in de Grasstraat en later in de Hoogstraat de zorgzame moeder van een duistere poesjenellenkelder was.

De stamvader

Maar Toone 1 is de officiële stamvader van de dinastie der Toones. Aan het einde van de Hoogstraat, in een impasse met zuiders geschilderd booggewelf, werden de toeschouwers als het ware in napelse steer gebracht. Niet dat toen reeds italiaanse gastarbeiders te Brussel woonden, maar omdat in Italië de marjonettenteaters zeer populair waren en ongetwijfeld ook omdat er op het einde van de Hoogstraat een paar italiaanse families woonden. Oudere mensen weten nu nog te vertellen, dat er achter in die straat steeds italiaanse kinderen speelden en dat de vrouwen met zwarte ogen in groepjes stonden te palaveren. Daar hing net zoals in Napels linnen te drogen, maar wat verder stond ook het karretje van de karrekollenverkoopster en waren de tegels netjes geschuurd en met wit zand bestrooid, zodat een joernalist in « Le Soir Illustré » van 1931 over dit kwartier kon schrijven : « et le pavé bien nettoyé pou-

Onlangs kwam Franck Fernandel op bezoek.

dré de sable blanc montre qu'on est terre flamande »...

Een wankel trapje gaf toegang tot de der. waar een paar flauwe lichtjes brand en waar Toone 1 of Toone de Oude h en meester was. In dit keldertje, dat re lang verdwenen is, speelde Toone 1 ge rende vele jaren de suksesnummers uit tijd : « De vier Heemskinderen », « leeuw van Vlaanderen », « Tijl Uil spiegel », « Genoveva van Brabant », andere legendarische stukken die het v aanspraken en die zich in een ongelooflij wereld van ridders, duivels, jonkvrou en wilde dieren afspeelden. Hier w « Woltje » (Waaltje) geboren. In dit k dertje werd aktief meegeleefd met de fi ren en hun avonturen, werd de « slechte onverbiddelijk uitgejouwd, « de goede toegejuicht en had men medelijden met sukkelaar.

Toone 2

Toone de Oude sleet in matige welstand nadat hij van keldertje naar keldertje g trokken was, zijn laatste dagen in een bru sels huis voor ouderlingen. Hij had zich reeds geruime tijd laten bijstaan door Fra çois Taelemans; die zou Toone 2 worde Het was bij Toone 2 dat een zekere Ja Cortvriendt, bijgenaamd « Jan de bruine de stiel zou leren. Een andere « leerling was George Hembauf die een eigen te tertje oprichtte dat ook « Toone » heet Het bevond zich in de Lokerengang d werd daarom « Toone van de Locrel » g noemd. Het teatertje zou niet blijven b staan alhoewel de zoon van Hembauf, Ja Baptist, in het Brusselse een zeer gewa deerd en gekend marjonettenmaker was.

TEATE

Jan de Krol

« Jan de Krol » of Toone 3 is Jan An nius Schoonenburg. Met hem kent het te ter een grote vernieuwing. Toone 3 was e initiatiefnemer. Hij stak de poppen in e nieuwe ridderkledij en liet grootse ste spelen opvoeren, wat natuurlijk in d smaak viel bij de toeschouwers. Jan de K was een sjieke meneer, een gevierd man; h kende veel sukses. Maar toen volgens he het teater niet genoeg belangstelling me had voelde hij zich verplicht de vertoni gen te staken. Ondanks alles bleef Toone 's zondags fier door de Hoogstraat wand len met een hoge hoed op en liet hij m sterk de indruk, de koning te zijn van h beroemde teater van eertijds. Men vert dat, toen hij van een van zijn wandelinge terugkeerde, hij droefgeestig de levenl marjonetten opgehangen aan touwtjes teg de muur stond te bekijken en dat hij e een kind begon te wenen. Tien jaar lat heeft hij zelf zich opgehangen.

Toone 4

De vierde in de dinastie van de Toon is de zoon van Toone 2, Antoon Tae mans. Hij beroemde er zich op de ware o volger te zijn, daar zijn vader Toone 1 h opgevolgd en vooral omdat hijzelf Too heette. Gedurende vijftien jaar heeft h het poesjenellenteater bestuurd en hij abd keerde in 1915 ten voordele van Daniel v Landewijck, die in de Christinastraat m een vernieuwd teatertje startte.

Toone 5 en 6

Toone 4 was 82 jaar toen hij in 19 overleed. Zijn opvolger Daniel van Lande wijk, was reeds in 1935 verdwenen. D werd opgevolgd door Toone 6, Jan Well man, die gedurende 28 jaar over de pop penwereld zou regeren. Een vliegende bo

TOONE VERWACHT U

zou zijn teatertje vernielen en 75 poppen « doden ». In 1935 werd hij in de Hoogstraat tot poesjenellenkoning uitgeroepen. Maar zijn teater op het Kapelleplein in het Marollenkwartier moest wegens de uitbouw van de hoofdstad verdwijnen. Trouwens, de belangstelling van het publiek was niet groot meer en van regelmatige vertoningen kwam niets in huis. De pers die op de hoogte was van het verdwijnen van het poppenteater begon een kampagne, schudde de opinie wakker en trachtte de stad Brussel, die zich wel beroemde op de marjonetten maar er weinig voor deed, warm te maken om een nieuw teater op te richten.

In 1945 werd een zekere José Géal direkteur van het Jeugdteater. Hij kende de moeilijkheden van het Teater Toone en zocht een onderdak voor de poesjenellen.

José Géal zou Toone 7 worden.

José Géal

Wij hebben met José Géal een afspraak gemaakt — hoe kan het anders ? — in Teater Toone. Géal noemt zich een rasechte Brusselaar. Hij werd in de hoofdstad in 1931 geboren en spreekt onvervalst Brussels, een van de voorwaarden om Toone te kunnen worden. Soms moet hij wel even het juiste « vlomse » woord zoeken en dan kijkt hij een ogenblik verlegen weg. Toone 7 spreekt met veel eerbied over zijn voorgangers, over « moeijer Thomes » en Michel Cauters, over fiere « Jan de Krol » en over Toone 6 die hij mocht opvolgen en die nu nog met hem meewerkt. Hij vertelt over het huisje aan het einde van de Schuddeveldgang en de Sint Petronillagang, waarin hij Teater Toone onderbracht. Een huisje uit 1666, dat de vuilbak van het kwartier was en dat zelfs geen stenen vloer had. Er werd een teatertje voor 150 mensen ingericht, een ruim en gezellig kafee en een kamer voor een bestendige tentoonstelling van 600 poppen. Het werd, zonder een aprilgrap te zijn, op 1 april 1966 geopend.

José Géal lacht eens wanneer hij het over de beloofde subsidies heeft. Van de stad Brussel krijgt het teater jaarlijks 10.000 fr. De provincie en het Kommissariaat-generaal voor toerisme beloven reeds jaren steun, maar tot nu toe heeft Toone daar niets van gezien...

Dank zij de ruime belangstelling van het publiek slaagt het teater Toone er in, toch verder te spelen en nieuwe poppen te laten maken.

Toone 7, die naast zijn werk als producer bij de R.T.B. ook nog voorzitter is van de internationale vereniging van marjonettenspelers, is reeds op zoek gegaan naar een opvolger. Alhoewel hij op dit ogenblik nog niemand ziet, hoopt hij vlug de jongeman te vinden die « het » in de vingers heeft en de naam Toone met eer zal dragen.

Wie zal de ring met de ingegrifte letters « Toone 8 » aan de vinger krijgen ?

Het publiek

« Omdat de belangstelling meer van franstaligen komt, speelt Teater Toone meest in het Frans. Moest het publiek vlaamser zijn, dan zou Toone meer opvoeringen in het vlaams geven ».

Zo ongeveer verontschuldigt Toone 7 de verfransing van Teater Toone. Wanneer er genoeg aanvragen zijn om in het vlaams dialekt te spelen, dan doet Toone 7 dat.

Op die manier verliest Vlaanderen in Brussel een stukje vlaamse volkskunst.

Alhoewel het publiek met de tijden anders geworden is, bestaat het grootste gedeelte nog uit mensen die om de maand terugkeren om het nieuwe stuk te zien. Weliswaar is het spelen voor de volksmens verdwenen, misschien omdat het entreegeld te hoog is (60 fr. eerste rij), maar zeker omdat andere ontspanningsmedia het poppenteater vervangen hebben. De doorsnee toeschouwer van nu is iemand die er op uit is een stukje folklore te zien en een gezellig ouderwets avondje met vrienden te hebben.

Het meevoelen van het publiek, dat vroeger sterk moet geweest zijn, is eveneens verdwenen. Het spel is te doorzichtig en zeker niet reëel genoeg voor mensen die de realiteit als dagelijkse gezel hebben. De toeschouwers blijven passief en zelden hoort men reakties uit het zaaltje. Ook hier is het zo, dat de meest boertige uitdrukkingen en situaties het meeste sukses hebben Van de vele buitenlanders die Teater Toone bezoeken zijn de Duitsers het sterkst in aantal.

De lange Amerikanen die wij met gekromde ruggen het laag deurtje zagen buitentrekken, vonden het allemaal « very nice ».

« De Passie »

In de vijftiende eeuw speelde men in de straten van de Marollen tijdens de Goede Week met levende personen een passiespel. Het eigenaardige van dit spel was, dat de figuur van Kristus vertolkt werd door een ter dood veroordeelde. Overleefde de man de kruisiging, dan werd hij vrijgelaten. Het hoeft niet gezegd dat dit zeer realistische spel veel belangstelling kende. Later werden de figuren door poppen vervangen. Dit is het ontstaan van het stuk « De passie van ons Heer », zoals het door Teater Toone heden ten dage nog steeds gespeeld wordt.

Toneeltje uit « De passie van ons Heer ».

De tekst die steeds mondeling overgeleverd was, werd door Michel de Ghelderode in 1916 opgeschreven. Hij kreeg het verhaal te horen van Toone 4. De Ghelderode die zowat de privéauteur van de Toone's was, goot het nogal ruwe spel in een menselijke vorm. Van hem speelt Toone nu nog « Duvelor » over de oud geworden duivel, « De grap van de overleden dood », « De verzoeking van Sint Antonius », « De kindermoord » en nog vele andere. Al deze spelen werden geschreven nadat zij uit tientallen monden gehoord waren en wie weet hoeveel glazen geuze er niet gevloeid zijn eer het stuk volledig verteld was.

Met « De passie van ons Heer » opende José Géal in 1966 het teater in de Schuddeveldgang. Het is dan ook zo een beetje het lijfstuk van Toone geworden.

Toone buiten het teater

Te gepasten tijde treedt Toone ook buiten het teater op. Met zijn klassiek geworden poppenteater is hij overal welkom en kent groot sukses. Alle vlaamse steden mochten Toone reeds ontvangen en een onlangs in het Paleis voor Schone Kunsten gehouden poppenmanifestatie met poppenteaters uit Antwerpen en Luik kende een drukke belangstelling.

Een paar maanden terug mochten Toone 6 en 7 de bekende russische marjonettenspeler Obraztsov ontvangen, die buitengewoon entoesiast was over een bijgewoonde opvoering. Eind volgend jaar komen te Praag alle poppenteaterdirekteurs samen; het Teater Toone werd gevraagd een opvoering te geven.

Met veel belangstelling heeft Toone de verfilming van « De passie van ons Heer » van Mark Liebrecht gezien; hij was zeer opgetogen over het rezultaat. Maar Toone vond het zeer spijtig dat Liebrecht niet eerst een kijkje in het teater was komen nemen. Toone 7 hoopt dat de vlaamse televizie eens komt filmen, om zo het teater in Vlaanderen op grote schaal bekend te maken. De televizie leent zich uitstekend tot het vertonen van marjonettenspel. De R.T.B. zendt dan ook regelmatig een stukje Toone uit.

Van links naar rechts : Toone 7, Toone 6 en Obraztsov.

Tegen de muur van de smalle Schuddeveldgang hangen gele aanplakbrieven van Teater Toone. Nog met dezelfde lettertjes als vroeger worden de vertoningen aangekondigd. Op het einde van de gang staat een orgel dat freiterige klanken uitstoot; het muziekje krijgt men op plaat met het programma mee. Het kafee is een rotgezellige kroeg waar oude poppen, vrij van dienst, de bezoeker met verstarde ogen aankijken, waar in de zwartgerookte haard vuur danst en waar worsten te drogen hangen. De ruwe muren van de gelagzaal met de kleine schilderijen en de bijna rode tegels maken de zaak gezellig. Zo tegen vier uur komen een paar jongeren een pint drinken en diskuteren over Marx.

Ga eens (meer) naar Teater Toone in de Schuddeveldgang. Misschien krijgt het door uw aanwezigheid weer iets terug van zijn vlaamse oorsprong. En José Géal, Toone 7, zou daar zeker niets tegen hebben.

Maurits Van Liedekerke

inventaris en leidraad

de gevels van brugge

De gevels der oude huizen van de stad Brugge zijn steeds het voorwerp geweest van heel wat zorg, nl. om deze gevels zoveel mogelijk in hun oorspronkelijke toestand te bewaren ofwel zo getrouw mogelijk naar het oorspronkelijke model te restaureren. Dat is het principe, doch men houdt er niet de strenge hand aan. Behalve de vlaag van lelijke neogotiek, die tal van brugse straten ontsiert zijn er heel wat oude huizen slechts half naar het oorspronkelijk model hersteld of werden waardevolle panden afgebroken en vervangen door stijlloze konstrukties. Had men dan nog in de plaats een stijlvol modern gebouw opgetrokken, het zou een goed in plaats van een kwaad zijn geweest.

In opdracht van de bestendige afvaardiging van West-Vlaanderen heeft dr. Luc De Vliegher een volledige inventaris van de huizen van Brugge gemaakt, twee dikke boekdelen, in de wetenschappelijke reeks « Het kunstpatrimonium van West-Vlaanderen ». Dit was benediktijner werk dat echter precedenten kende, vermits reeds in 1824 de gedeputeerde staten van West-Vlaanderen (Verenigd Koninkrijk der Nederlanden) het initiatief namen tot het opmaken van een inventaris van het kunstpatrimonium, in 1945 gevolgd door een nieuw gelijkaardig initiatief. Deze inventaris verscheen in 1852, herzien door een nieuwe uitgave die echter veel later het licht zag, nadien aangevuld met fotografisch materiaal.

Deze nieuwe inventaris voor Brugge geeft per straat een beschrijving van alle gevels voor 1800, dan van 1800 tot 1860, van kenmerkende gevels na 1860 en van belangrijke verdwenen gevels. Honderden foto's en tekeningen vullen de beschrijvingen aan, uitgebreid met plattegronden, doorsneden, detailtekeningen en foto's van interieurs. Heel wat nieuwe data werden gevonden door de « Ferieboeken » van de stadstresoriers en de bouwverguningen na te kijken.

De inventaris De Vliegher vestigt de aandacht op het gevaar voor het verdwijnen van het zgn. klein monument : een huisje, een gevel en dergelijke, die vaak ten offer vallen aan de schaalvergroting, die echter voor een stad als Brugge (altans de binnenstad) niet past. De auteur illustreert deze waarschuwing met overtuigende voorbeelden. Intussen rekent hij ook af met de legende dat Brugge een gotische stad zou zijn. Niets is minder waar. De gotische bouwstijl is te Brugge slechts sporadisch vertegenwoordigd, rennaissance en barok en vooral de 18e eeuw schonk aan de stad het grootste aantal gevels.

Hoe dan ook, deze — zeer verzorgde — uitgave is uniek zoals de gedurende vele eeuwen niet veranderde stedelijke struktuur uniek is. Auteurs en uitgevers mogen terecht prat gaan op deze uitgave, belangrijk dokument in onze kultuurgeschiedenis en in de architekturale en urbanistische literatuur

Uitgeverij Lannoo, Kasteelstraat 97, Tielt.

R.C.

De restauratie van oude gebouwen wordt in ons land — vaak wel met vertraging — ter harte genomen. Voor heel grote gebouwen, zoals de brugse halletoren houdt men zich strikt aan de historisch-architekturale gegevens, doch voor het « kleingoed » wijkt men daarvan zeer vaak al te veel af. Dit is het gevolg van een te groot gemis aan inventarizatie en van plaatselijke belangen, die niet parallel lopen met historisch-estetische normen (al is het dan weer zo, dat men ook geen krotten als woonruimte kan blijven dulden). Er is in ons land op dit gebied nog enorm veel te doen, wat blijkt uit het hiernaast besproken boek van dr. De Vliegher.

mono-grafieën

In de reeks Monografiëen die door bemiddeling van het ministerie van Nationale Opvoeding en Kultuur tot nog toe uitgegeven werden, verschenen reeds meer dan veertig titels. Zopas zijn de nummers 43 en 44 verschenen : het eerste boekje zijnde een studie van P.G. Buckinx over de dichter Arnold Sauwen, Het tweede een studie van G. Schmook over Prosper van Langendonck.

Deze studies bevatten, behalve een studie over werk en leven van de behandelde auteur die tussen de 10 en de 20 bladzijden telt, ook een selektie uit zijn werk naast fotomateriaal.

De dichter en Limburger Buckinx spreekt over de dichter en Limburger Sauwen. Hij situeert de dichter in tijd en artistieke opvatting en schetst hem als de bescheiden dichter, die zijn mogelijkheden kende en aan zijn aard trouw bleef, midden de fluktuaties van vier generaties (Tachtigers, Van Nu en Straks, de Boomgaard en het expressionisme). Zevenentwintig gedichten uit zijn verschillende bundels — « Gedichten », « De Stille Delling », « Uren van Eenzaamheid », « Laatste Garven », « De Zingende Krekel » en « Avondschemer » — werden door de samensteller uitgekozen en getuigen nog in hun frisheid van Sauwens eenvoudig maar blijvend kunstenaarschap.

G. Schmook, die zich toelegde op de geschiedenis van onze letterkunde in de 18e en 19e eeuw, schreef de monografie over Prosper van Langendonck, de « smartelijke dichter uit onze Van Nu en Straksgeneratie». Een voor zijn opgelegde bondigheid zeer goede tipering van deze tragische dichter, smartelijk in zijn poëzie, beproefd in zijn leven. Na de eerste wereldoorlog werd hij immers uit zijn ambt ontzet omdat hij bevriend was geweest met Rudolf Schröder (Schmook schrijft : A. Schröder, wat de afkorting is van Schröders tweede voornaam) die menig vlaams werk in het Duits vertaalde.

Van Langendonck schreef eens, dat hij wenste dat zo om de twintig jaar een jongeling zich met piëteit over zijn werk zou buigen. Degenen die tegenover Van Langendonck deze piëteit (en meer dan dat) hebben betoond, zijn wel geen jongelingen geweest : Westerlinck, Louis Sourie en nu Schmook, maar hun bijdrage tot de kennis van deze dichter is er niet minder verheugend om. Wijzen wij tenslotte nog op Van Langendoncks deelneming aan de vlaamse en sociale strijd; samen met Hector Plancquaert stond hij aktief in het daensisme en in de vlaamse beweging van zijn tijd. Beide boekjes aanbevolen, bizonder voor het middelbaar onderwijs !

Vlaamse Monografieeën - nr. 43 & 44
Nederlandse Boekhandel, Kapellen.
Prijs : 45 fr. per deel.

reflector reeks

Een nieuwe reeks brochuren over aktuele problemen is gestart onder de benaming «Reflector-Reeks » en wordt uitgegeven door de uitgeverij Keesing, Keesinglaan 2-18 te Deurne-Antwerpen. Prijs per brochure : 25 fr. De drie eerste brochuren handelen achtereenvolgens over « Tsjecho-Slowakije ». « Studenten in opstand » en « Kunst voor Wie ? ».

De eerste brochure, van de hand van F. Dekker (chef buitenland van de « Nieuwe Rotterdamse Courant ») schetst de geschiedenis van de tsjechoslovaakse republiek en staat vooral stil bij de kommunistische machtsgrepen van 1948 en 1968. Drie stellingen beheersten tot nog toe de verhoudingen, de werkelijke situatie : Rusland duldt geen afwijkingen binnen zijn invloedssfeer; het Westen grijpt binnen die invloedssfeer niet in; de kommunistische partijen steunen Moskou's aktie.

Dit laatste gegeven is weggevallen. De auteur onderzoekt de reperkussies in Oost en West en besluit met een pessimistische noot wat de vrijheid in de satellietstaten betreft. Zolang er in Rusland zelf geen vrijheid komt — wat voorlopig uitgesloten is — zal die vrijheid ook elders beknot blijven !

In « Studenten in Opstand » tracht drs. G. van Benthem van den Bergh een overzicht te geven van het studentenradikalisme, waarbij de V.S., Duitsland en Frankrijk de grote centra waren.

Zonder aan de gegrondheid van een bepaalde protesthouding tegen de massavervlakking der konsumptie-maatschappij afbreuk te willen doen, moeten wij echter tot onze verwondering vaststellen dat de leiders van dit protest, na hun wonden gelikt te hebben, zich vaak welzalig aan de genoegens van deze maatschappij begeven en dat hun protest vaak meer houding dan overtuiging was — wat dan ook het snel afbrokkelen van hun revolte en het afwezig-zijn van een revolutionaire moed tot het uiterste verklaart. Zowel in Frankrijk als bij de duitse S.D.S. en bij onze S.V.B. zijn de simptomen ervan waar te nemen. Het boekje van de heer van Benthem van den Bergh is duidelijk pro, wat de bibliografie al aanwijst. De voorstelling van de anti-Springer-aktie is tendentieus : de achtergronden van deze aktie (waarbij financiering van het S.D.S. door een anti-Springer-persgroep !) worden veel te simpel voorgesteld en de lezer krijgt de indruk alsof de doden in München bij de bestorming der Springergebouwen vielen ten gevolge van een politie-aktie : in feite werden zij door de aanvallers gedood. Toch is dit boekje, omwille van het schema en de nogal duidelijke voorkeur, een goede introduktie en kan het tot begrip voor de gegronde grieven en het werkelijk protest (niet datgene wat achterna komt gelopen uit mode !) bijdragen.

De derde brochure « Kunst voor wie ? » door C. Blok, medewerker aan de « Groene Amsterdammer », probeert de lezer begrip te doen opbrengen voor wat men met een vage term « moderne kunst » noemt, maar wat in feite slechts één aspekt is van de moderne kunstproduktie en de kunstopvattingen, namelijk diegene welke nu opgeld maakt, een kunst die als « avant-garde » beschouwd wordt, maar die reeds sedert 1900 probeert zich ekskluzief te vestigen bij het kunstminnend publiek nadat de kunsthandel en de snobs er goede zaken mee gedaan hebben.

Waar van de twee grote beginselen « beweging » en « orde » het laatste alleen beklemtoond wordt, krijgt men niet alleen traditie maar verstarring. Beschouwt men echter de beweging, het veranderen als enig beginsel, dan krijgt men een op losse schroeven zetten van de verworvenheden en het scheppen van een klimaat dat voor voorbije waarden en realizaties gesloten blijft en zich daarom evenmin universeel kan noemen als diegene, die zich in de kamers van het verleden en in de schaduw van de dorpstoren terugtrekt.

Sedlmayr heeft dit probleem in zijn « Revolution der modernen Kunst » en « Verlust der Mitte » grondig behandeld. Blok wil nagaan voor wie de « moderne » kunst bestemd is en beschouwt ook het mecenaat en zijn betekenis. Het slot van zijn boekje luidt : « Of de kunst gaat de hele gemeenschap aan en dan zal ze haar serieus moeten nemen — of ze is een aangelegenheid van een paar verslaafden, die dan zelf maar moeten zien hoe ze in stand wordt gehouden ».

Wij weten dat kunst de hele gemeenschap aangaat. En of die gemeenschap de kunst serieus zal opnemen, hangt niet alleen van die gemeenschap af maar ook van het feit of de kunst (of wat onder die naam wordt aangeduid). Wel au sérieux kan genomen worden. Dit waaraan sommige kunstenaars en menig kunstkritikus wel eens zouden mogen denken en zich afvragen, of hun houding soms geen vervreemding tussen gemeenschap en « moderne » kunst voor gevolg heeft : door een kritiekloos aanvaarden van al wat modern in en een sistematisch doodzwijgen van wat zich aan de traditie houdt...

de WIJ de wereld

vlaams nationaal

Het Midden-Oosten

Er bestaat op het ogenblik ten minste hierover eensgezindheid dat het in het Midden-Oosten voortdurend van kwaad naar erger gaat. De tijd dat de vietnamese eskalatie de wereld de adem even deed inhouden is voorbij; het gevaar in het gebied rond Israël groeit echter zo voortdurend dat alleen nog hoogtepunten, die tevoren niet werden bereikt, opvallen. Enkele maanden geleden was het nog belangrijk nieuws als langs het Suezkanaal de artillerie van beide kanten een paar uren lang geschoten had, als langs de Jordaan nachtelijke schermutselingen plaats hadden tussen enkele manschappen van beide kampen. Het was uitzonderlijk nieuws als Israël vergeldingsmaatregelen nam. Vandaag is dit allemaal bijna alledaags geworden. Het is inderdaad niet overdreven te zeggen dat de troepen opgesteld staan, dat ze eigenlijk al aan het schieten zijn, maar dat ergens nog iets moet gebeuren voordat zij zich helemaal in beweging zetten. En dan pas is er opnieuw 'n moderne oorlog.

Dat de wapenarsenalen van de beide partijen aangevuld en bevoorraad werden is al lang geen geheim meer. Wel hebben we meer vernomen over de bevoorrading van Egypte en Jordanië en Syrië, dan over de bevoorrading van Israël. Maar buiten het feit dat Israël beschikt over de grote buit, heeft het ook voortdurend en handig gezorgd voor het opvoeren van zijn oorlogspotentieel, waaraan het trouwens een bijna ondenkbaar groot procent van het nationale inkomen besteedt.

Wel is onbekend gebleven hoe groot nu de feitelijke strijdvaardigheid is. Na de voorbije drie oorlogen, 1949, 1956 en 1967, kan geen mens ter wereld nog twijfelen aan de kwaliteiten van de israëlische soldaten. Maar het is ten slotte nooit voldoende de beste soldaten te hebben om ook overwinnaar te blijven, zeker niet in een moderne oorlog. Daarom werkt Israël ongetwijfeld aan atoomwapens, wellicht beschikt het er reeds over. Daarom heeft Israël een voortdurende zorg voor het verbeteren van zijn luchtmacht. Dat de Arabieren zich niet thuis voelen in een moderne technische oorlog staat vast. Maar het propaganda-beeld van de « laffe, voortdurend vluchtende Arabier » verdient ten minste 'n vraagteken. Uit de recente berichten over luchtgevechten blijkt in elk geval dat de arabische piloten het na al die nederlagen aandurven tegen die ervaren en bekwame Israëli's. En dat is géén lafheid. Natuurlijk blijft het nu, evenzeer als voor 1967, de vraag welke de kwaliteit is van het russische oorlogsmateriaal dat aan de Arabieren werd geleverd, en of de Arabieren voldoende zijn opgeleid om dit materieel ook goed te gebruiken.

Deze ten top gestegen spanning (of dit soort oorlog) heeft echter nog andere aspekten. Israël is er echt niet ingeslaagd, en dit waarschijnlijk tegen de eigen verwachtingen in, het arabische verzet in het eigen land en in de bezette gebieden klein te krijgen. Waarschijnlijk vooral daardoor is de politieke spanning in dit land voortdurend gestegen. Geen mens kan op dit ogenblik voorzien hoe de interne verhoudingen in Israël zullen evolueren. De tegenstellingen zijn echter uiterst scherp en slaan op levensbelangrijke punten. Er wordt mede daarin beslist over oorlog of niet.

Vaak wordt vergeten dat de oorlog van 1967 ook ekonomisch voor Israël een « oplossing » was : de ekonomische toestand was vlak voor de oorlog allesbehalve gunstig, tans heeft Israël een bloeiende oorlogsekonomie. Die echter ten minste evenzeer als tevoren afhankelijk blijft van de hulp van buiten de eigen grenzen.

Het feit dat voor het eerst de Verenigde Staten in de Uno een motie tegen Israël hebben goedgekeurd, wijst op een verzwakte pozitie. Maar ook de beschermer van de Arabieren, de Sovjetunie, heeft alle reden om tot gematigdheid te dwingen. Waarschijnlijk ligt de grootste, misschien de enige waarborg voor de vrede bij deze machtige beschermers. De grote vraag blijft echter hoever en hoelang deze beschermers nog het laatste woord zullen hebben.

Deze vier robuuste knapen zijn niet zo maar de eerste de besten. Het zijn vier zwitserse ministers die in de omgeving van Freiburg tijdens een vrije dag voor gans het zwitsers bondskabinet, pogen de kunst van het jodelen aan te leren. Illustratie op hoog niveau van « want boze mensen zingen niet » ?...

biafra

Biafra is weer volop in het nieuws, én met de vooruitgang van de biafraanse troepen op het front — herovering van een voorstad van Port Harcourt wat strategisch belangrijk blijkt te zijn — én met de nieuwe hongersnoodgolf die vooral de biafraanse kinderen treft. Een hele generatie gaat er weer aan van een der verstandelijk meest ontwikkelde afrikaanse volken. Het geschil tussen het internationale Rode Kruis en Lagos (Nigeria) heeft als gevolg gehad een onderbreking van de voedseltoevoer, die opnieuw katastrofale afmetingen aanneemt. Bovendien blijkt dat de nigeriaanse luchtmacht biafraanse voedselopslagplaatsen bombardeert

Ook al zijn er in het biafraans verweer aspekten die voor kritiek vatbaar zijn, het blijft een feit dat zich daar een regelrechte volkenmoord voltrekt waartegenover de beschaafde wereld veel te onverschillig blijft, terwijl de financiële en politieke belangengroepen onverminderd deze massamoord mogelijk maken. Hoelang zullen de wapentrafikanten en oliebarons 'n wapenembargo verhinderen ? Hoelang zullen de grote mogendheden nalaten, een einde aan deze tragedie te maken ? Twee vragen waarop nog steeds geen antwoord komt, tenzij woordengekraam vol huichelarij.

REKONSTRUKTIE

Het was de bedoeling Erasmus te huldigen en hij werd tot een knechtenfiguur gedegradeerd en verketterd als de woordvoerders van de amerikaanse uitbuiters. Zo kreeg het amsterdamse Carrè-teater een huldigingsstuk voor Che Guevara waarvan de muziek door liefst vier komponisten gedurende zestien maanden werd gekomponeerd en waarvan de librettisten Mulisch en Claus zijn. De produktiekosten voor zes opvoeringen bedroegen ruim vier miljoen belgische franken. En zowel over de muzikale waarde (waarin Herbert von Karajan niets nieuws vond) als over de tekst en zeker over de enscenering kan heel zeker gediskuteerd worden. Verwonderlijk is in elk geval dat de gezamenlijke akteurs en spelers van dit revolutie-stuk het overvloedige manna van de gevestigde machten helemaal niet hebben versmaad.

ERITREA

Etiopië, of beter Halie Selassie, heeft van de italiaanse nederlaag gebruik gemaakt om Eritrea te bezetten dat vele tientallen jaren lang door Italië werd gekolonizeerd. In 1952 besloot de Uno dat dit gebied een eigen autonoom statuut moest krijgen. De « Leeuw van Juda » heeft zich daar niets van aangetrokken en sindsdien heeft die «Leeuw» af te rekenen met een opstandige beweging. De aanval op het etiopische vliegtuig te Karatschi op 18 juni was slechts het meest spektakulaire exploot van die strijd. Toen in maart op de luchthaven van Frankfurt een bom ontplofte in een etiopisch vliegtuig was dit nauwelijks nieuws.

Het was slechts het begin van een andere vorm van oorlog in een strijd die al jaren duurt.

ETIOPIE

Haile Selassie is het enige afrikaanse staatshoofd dat roemen kan op een eeuwenoude geschiedenis. Het doet hem zelfs genoegen zijn stamboom te doen teruggaan tot koning Salomon en de koningin van Saba. Zijn land werd slechts gedurende een heel korte tijd door Europeanen, in dat geval door Italianen, bezet. Dit betekent echter nog helemaal niet dat de ontwikkeling op allerlei gebied er met reuzenschreden is vooruit gegaan. Deze « koning der koningen » heerst nog altijd als een middeleeuwse vorst, dat betekent dat er in zijn land heel wat gebeurt waar hij eigenlijk niets van af weet en waarvan hij zich ook niets aantrekt, maar dat hij, waar het hem past, met meer dan ijzeren hand regeert.

Het gemiddelde inkomen van zijn onderdanen bedraagt ongeveer tweeduizend vijfhonderd frank per jaar, en is na Malawi het laagste van gans Afrika

KITILI MWENDWA

Door de moord op minister Mboya kwam Kenia terug in het nieuws. Die moord belichtte echter ook een van de dringendste problemen van dit land : de groeiende kriminaliteit en de onderdrukking ervan. Kitili Mwendwa is sinds zes maanden de nieuwe opperrechter van Kenia en staat nu al bekend als een voorstander van «afschrikvonnissen ». Die metode wordt zelfs toegepast voor betrekkelijk kleine misdrijven : wie gesnapt wordt krijgt een zeer zware straf om de anderen af te schrikken. Mwendwa is bovendien een overtuigd voorstander van de doodstraf en van het toedienen van lijfstraffen. Op die manier wil de hoofdrechter de onderwereld van Nairobi die zeer bloeiend is te keer gaan. Daardoor geraakt de hervormde faktor in de rechtspraak natuurlijk in de verdrukking. Afrikaans zal die manier van optreden wel zijn.

EKONOMISCH KOLONIALISME

Het zeer goed geïnformeerde tijdschrift « Est et Ouest » geeft in zijn laatste nummer een zeer duidelijk voorbeeld van de manier waarop de Sovjetunie zijn satellietlanden kolonizeert. Meer konkreet voor Tsjecho-Slovakije en voor het jaar 1966. De Sovjetunie verkocht bepaalde grondstoffen zowel aan dat land als in de westerse wereld, maar de prijzen verschillen nogal sterk. Per ton kolen moest Tsjecho-Slovakije 12.55 dollar betalen, de westelijke landen betaalden slechts 8 dollar. Voor ruwe olie was dat 17,10 dollar tegen 10,23 dollar, per ton ijzererts zelfs 99,50 dollar tegen 55,50 dollar, voor katoendraad 775 dollar tegen 595 dollar. Ekonomisch kolonialisme is het, grondstoffen aan een lage prijs kopen omdat men de markt beheerst, maar dat geldt al evenzeer als men te duur verkoopt, omdat men verbieden kan elders te kopen.

Wij sport

vlaams nationaal

HEILIGE ALLIANTIE

Tijdens het laatste olimpische kongres heeft de belgische prezident Mollet zich verdienstelijk gemaakt met twee voorstellen. Hij wil eerst een soort olimpische solidariteitsaktie in het leven roepen met het oog op technische hulp en sportdokumentatie in alle 's heren landen en ten tweede de oprichting van een zogenaamde sportorde, die er moet over waken dat de richtlijnen van het internationaal olimpisch komitee door iedereen stipt worden nageleefd. Een nieuwe Heilige (sport) Alliantie dus. Het praktisch nut van de echte Heilige Alliantie kennende echter...

VEDETTEN-DIENST

Tijdens dezelfde olimpische dagen werd ook een bespreking gewijd aan het tatuut van de elite-atleet. De olimpische heren zeggen dat deze meer beroepsfaciliteiten moet krijgen om beter zijn sportroeping te kunnen volgen en zij willen dat hij geen betaalde sandwichman zou worden. Wat het eerste betreft zien wij heus geen problemen en wat het tweede betreft, vrezen wij dat alle olimpische dinges samen het niet zullen kunnen beletten. Met hun overdreven zorg voor de vedetjes en hun onverschilligheid voor echte demokratizering in de sport geven de heren ons trouwens de indruk dat ze te veel achterom en te weinig vooruit kijken.

WETENSCHAPPELIJKE ACHTERSTAND

Het T.V.-gesprek met minister Lefèvre en zijn « vier wijzen » over de vlaamse achterstand in het wetenschappelijk onderzoek (en wetenschap kort-weg) was boeiend. Herhaaldelijk vroegen wij ons af of er naast de vermelde grote oorzaken van het verschijnsel, niet een paar kleine vergeten werden. Onder meer het feit dat de vlaamse pers zich niet genoeg inspant om wetenschap en kultuur te bevorderen en liever een stompzinnig « merckxisme » en het geloof in de zaligheid van de velosport propageert. Volgens ons nochtans niet van aard om onze wetenschappelijke achterstand te helpen goedmaken. Onnozel gezegd : wij vinden dat de pers on te onnozel wil houden.

SUPERIEURE MERCKX

De kopijen voor dit vakantienummer moesten heel vroeg binnen zijn. Het was ons dus onmogelijk veel over de ronde te schrijven. Deze laattijdige vaststelling dan maar (ondertussen misschien bevestigd in d Pyreneeën) : in de Alpen was Merckx heer en meester. De Alpen moeten de meesten nochtans pijn gedaan hebben, want allemaal hebben ze de een of andere dag zware klappen gekregen : Poulidor, Pingeon, Gimondi, Janssen, Altig, noem maar op. En toch hebben wij niet de indruk dat er in dat gebergte veel sneller is gereden dan de andere jaren. Het moet toch zijn dat de superioriteit van Merckx in de hand gewerkt door een mindere konditie bij de anderen. Wat daar dan weer de oorzaak van is, dat is wat anders.

BETER ANTWOORD

Onze atleten hebben een uitstapje gemaakt naar Zenica, klein industriestadje in Bosnië, voor een wedstrijd tegen Joegoslavië en Griekenland. Het is zowat een spookreis geworden. Een al te lange en al te moeilijke reis, een warboel inzake organizatie, een totaal gebrek aan akkomodatie, geweldig slecht weer, een geknoei van jewelste voor de verbindingen. In één woord, het leek nergens op en de joernalisten klaagden dan ook steen en been. De atleten reageerden beter : zij wonnen acht wedstrijden en gezien de omstandigheden is dat nog niet zo slecht. Alleszins beter dan alleen maar « reklameren ».

MOE

Roger de Vlaeminck heeft opgegeven in de ronde van Frankrijk. Geen kwestie van zware val of kwetsuur (gelukkig maar). Zo maar opgegeven, omdat hij het beu was. Moe. Wij vinden het spijtig, omdat we op hem gerekend hadden voor een duel met Merckx om de groene trui. Maar we begrijpen best dat Roger er « doorzat ». Hij heeft in de ronde. zolang hij meereed, het beste van zichzelf gegeven. Voordien heeft hij hetzelfde gedaan in de klassiekers. En nog vroeger heeft hij het hele internationale cross-seizoen « gedaan ». En dat al jaren na elkaar. Zijn werkgevers moeten zijn werk eens wat beter plannen.

GUNSTIG LOT

Aan de twee grote europese kompetities (voor landskampioenen en voor bekerwinnaars) zullen dit jaar van belgische zijde Standard Luik en Lierse deelnemen. De lottrekking is reeds achter de rug. De eerste tegenstrevers van onze kampioenen zijn al gekend. Bij de landskampioenen zal Standard het eerst opnemen tegen Nenduri Tirana, kampioen van Albanië. Lierse begint tegen Hapoel Nicosia (Cyprus). Het lot was ons gunstig, want het zijn twee zwakke ploegen zodat de onzen bijna zeker zullen doordringen tot de volgende ronde. Wat vooral de kassiers zal interesseren.

AMATEURISME

Een klein greepje uit het programma van Gaston Roelants. Op 25 juni een 5000 meter in Esch. Op 27 juni een 10.000 meter in Frankrijk. Twee dagen later 5000 meter in Nederland. Op 1 juli 10 kilometer in Helsinki. Op 6 juli weer 5000 meter in Zenica en twee dagen nadien hetzelfde in Keulen. Als wij even de wedstrijden van twee weken samentellen en de afstanden afgelegd om al die plaatsen te bereiken, dan denken wij stilaan te mogen gaan spreken over beroepssport. Waar we overigens geen bezwaar tegen hebben, als men ons maar niet te veel « blazen in onze nek wil slaan » over rein amateurisme.

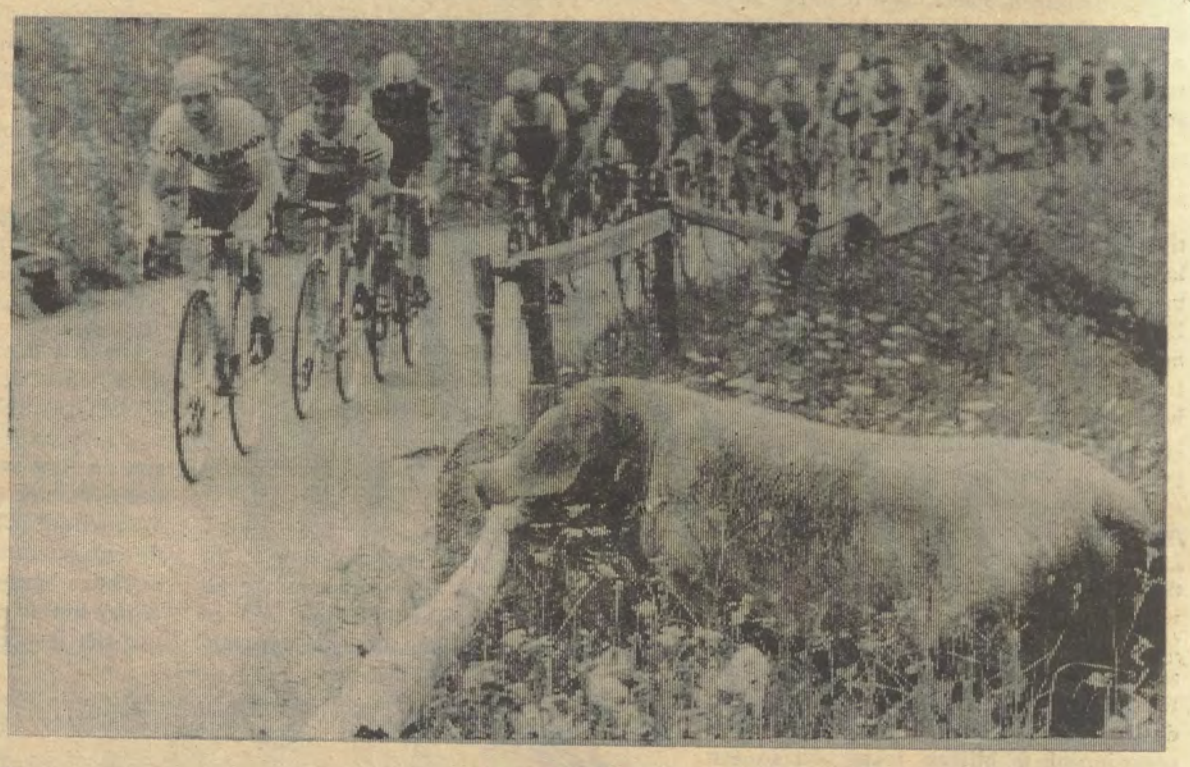

Dit frans varken heeft zijn lekkere weidehapjes in de steek gelaten om zijn favorieten aan te moedigen. Op het eerste gezicht zijn de renners weinig entoesiast met deze dierlijke aanmoediging. Wij echter vinden het wel simpatiek...

TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV - TV

DIEREN OP DE ROTSKUST

In deze dokumentaire krijgen w beelden te zien van de dieren die de schrale rotskusten verkiezen om hun jongen groot te brengen en voor sommige soorten eveneens een gelegenheid om er tijdens de herfst- en winterdagen te vertoeven. Echter voor de meeste vogels zijn deze rotskusten slechts een tijdelijke verblijfplaats. Het grote deel begint nadat de jongen vliegklaar zijn aan een maandenlange zwerftocht. Door de opeenhoping van een zeer verscheiden vogelwereldje worden ganse rotswanden door de uitwerpselen wit gekalkt en het gevolg hiervan is dat de vegetatie op deze rotsen aan de magere kant is. De konijnen die er leven moeten het dan ook stellen met wat schrale grasspiertjes.

Dinsdag 22 juli om 19 u. Brussel Ned.

BEKROOND

Bekroond werden vier vlaamse kleinkunstenaars vorig jaar op het Humorfestival in Heist aan Zee. De gelauwerden zijn Miek en Roel, Willem Vermandere, de westvlaamse bard die in zijn spreektaal zingt en sportjoernalist Hugo Symons. op het programma staan o.m. de winnende liedjes : het «Neuzenlied » (Miek en Roel), « De bruiloft van Kana » en « De verloren zoon » door bijbels geïnspireerde Willem Vermandere en een parodie op een sportreportage van de voetbalwedstrijd België-Holland uiteraard door Hugo Symons. De eerste drie kunstenaars begeleiden zichzelf, Hugo Symons krijgt muziek van de combo van Roland Thyssen.

Woensdag 23 juli om 20.25 u. Brussel Ned.

AFSTAMMELINGEN VAN DE INCA'S

Hoog in het Andesgebergte in Centraal-Peru ontwikkelde zich eeuwen geleden een legendarisch geworden beschaving die van de Inca's. Met de komst van Francisco Pizarro werd het land aan Spanje onderworpen. Wil je nu dat gebied bezoeken dan moet je de Andes-express nemen, één van de meest indrukwekkende menselijke verwezenlijkingen. Het is een trein die dwars door de bergen rijdt over vijftig bruggen en door veertig tunnels. Vanuit Lima aan de kust tot hoog in de bergen op zowat 15.000 voet duurt de reis vijf uur. Ton Morris en Mark Howell van de B.B.C. hebben het meegemaakt. In het programma dat zij samenstelden aan de hand van filmbeelden krijgt u niet de traditionele plaatjes van Indianen die in de streek van Cuzco leven. Wat zij wel poogden : een beeld op te hangen van de oude tradities van de Inca's en wat er van overbleef. En dat blijkt niet heel veel te zijn, want de Conquistadores hebben schoon schip gemaakt met de inlandse beschaving. Achter het onbewogen gelaat van de Indiaan gaan ook nu nog veel misterieus schuil, want hij geeft zijn gevoelens niet prijs...

Donderdag 24 juli om 19 u. Brussel Ned.

VLAAMSE T.V.

Zaterdag 19 juli

16.30 tot 17.30 : Ronde van Frankrijk — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Avonturen in de Stille Zuidzee : Davy de tovenaar — 19.25 : Tienerklanken — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.30 : Ronde van Frankrijk — 20.40 : Julia : Kleurendiscriminatie — 21.05 : Brustem-show — 21.55 : Mannix : Moord op bevel — 22.45 : TV-nieuws.

Zondag 20 juli

15.45 : Poly snelt te hulp — 16.00 : Tienerklanken — 16.30 tot 17.30 : Ronde van FTrankrijk — 18.20 : Klein, klein kleutertje — Tussen 18.40 en 19.20 : Apollo XI — 19.00 : Mee naar het circus : Circuskinderen — 19.25 : De wereld is klein : De bezetenen — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.15 : Sportweekend — Apollo XI. Het avondprogramma zal eventueel onderbroken worden (van 21.10 tot 21.25) voor de rechtstreekse reportage van de landing op de maanbodem van de maankever — 20.40 : « 't Was de wind ». Blijspel door Giovacchino Forzano — 22.05 : Snarenspul (II) — 22.40 : TV-nieuws.

Maandag 21 juli

6.30 tot 10.00 : Rechtstreekse reportage van de maanwandeling van de Amerikaanse astronauten Neil A. Armstrong en Edwin E. Aldrin — 14.30 : Rechtstreekse reportage van het défilé dat n.a.v. de Nationale Feestdag te Brussel wordt gehouden — 16.15 tot 17.45 : Voor grote en kleine mensen — 18.30 : Apollo XI — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Charlie musicus, met Charlie Chaplin — 19.30 : Wereld zonder grenzen — 19.45: Openbaar kunstbezit : Ligbeeld van Isabella van Bourbon door Onbekend Meester — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : High Chaparral : Ebenezer — 21.15 : Apollo XI — 22.15 : Taptoe : klarinettenkwartet — 22.35 : TV-nieuws.

Dinsdag 22 juli

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Dieren van de rotskust — 19.30 : Tienerklanken — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Houden van. Spel van Paul Géraldy — 21.40 : « Assepoes », ballet « Cinderella » van Serge Prokofief — 23.00 : TV-nieuws.

Woensdag 23 juli

18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Klein, klein kleutertje — 19.20 : Tip-top — 19.55 : De Weerman — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Ann Margret show — 21.05 : Spel zonder grenzen — 22.15 : Gastprogramma — 22.45 : TV-nieuws.

Donderdag 24 juli

17.30 tot 18.30 : Apollo XI — 18.55 : Zandmannetje — 19.00 : Documentaire : Afstammelingen van de Inca's — 19.30 : Geschiedenis van de XXIe eeuw : Ons wonderbaar brein — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Wij, heren van Zichem — 21.25 : « Het Reisgezelschap ». TV-spel — 22.10 : « Vrijheid en Vrede ? ». Documentaire — 23.00 : TV-nieuws.

Vrijdag 25 juli

17.00 : Internationale atletiekontmoeting te Blankenberge — 19.00 : Tienerklanken — 19.30 : Autorama — 19.55 : Mededelingen — 20.00 : TV-nieuws — 20.25 : Julia : Het muurschilderij — 20.50 : Piste — 21.30 : Echo — 22.00 : Mission Impossible : Het verhoor — 22.50 : TV-nieuws.

bewegingsWIJzer

vlaams nationaal

ANTWERPEN

Antwerpen

B.T.W.

Brochures met duidelijke beknopte inhoud speciaal voor kleinhandelaars verkrijgbaar op ons sekretariaat.

SPAARPOTJES

Op verzoek kunnen de leden en simpatizanten uit onze afdeling een spaarpotje thuisbezorgd krijgen. Reeds tientallen werden er geplaatst. Dit initiatief is in het bezonder genomen als een financiële aanloop tot kostendekking van de komende propaganda voor de gemeenteraadsverkiezingen.

JONGE KIEZERS

Deze reeks kiezers in Antwerpen Stad werden allen bedacht met de besluiten van het V.U.-kongres. Nadien werd hen een tweede maal ons kontaktnummer verstuurd. We kregen reeds tientallen vragen voor dokumentatie en aansluitingen als rezultaat.

SEKRETARIAAT

Wegens de vakantieperiode is het sekretariaat gesloten. Terug open op maandag 11 augustus.

Voor dringende mededelingen : Bergers G., St. Jansvliet 19 - tel. 339165, na werkuren : De Laet F., Kruishofstr. 16 - tel. 386692 ; Lambrechts, Everaertstr. 17 - tel. 333267 ; Van der Borght, Akkerwindestr. 37 - tel. 311286 ; Hennissen, Bosduifstr. 23, tel. 350364.

ALGEMEEN PAMFLET

Wenst onze afdeling in 80.000 bussen te verspreiden in gans de stad, zo mogelijk reeds in september.

Hierin kunnen we dan het « Vlaamse » één-dags-mombakkes van Jef van Eynde van Volksgazet even lichten, die nu in een van zijn artikels over het Hof van Beroep te Antwerpen de V.U. ervan langs geeft.

Borgerhout

GULDENSPOREN-HERDENKING

De meningen waren alvast verdeeld wat de Guldensporenherdenking te Borgerhout betrof.

Vergeten wij een zaak niet : het feest werd ingericht door het gemeentebestuur, waaruit volgt dat het boven de partijen moest staan en er geen scherpe toon kon zijn.

Als pozitieve kant kunnen wij noteren : een volle zaal, mogelijk ook gedeeltelijk dank zij de medewerking van de borgerhoutse toneelkringen, zodat het een gezamenlijke feestviering werd. Misschien zien wij de aanwezigen terug volgend jaar, hetgeen de zaak enkel ten goede kan komen.

De akteurs gaven zich geheel doch wij hopen voor de toekomst op een toneelwerk dat in het teken staat van de vlaamse strijd.

In zijn toespraak wees burgemeester Sledsens erop dat Borgerhout toonaangevend is voor deze herdenkingen in de antwerpse agglomeratie, deed een oproep tot steun aan de vlaamse peutertuin te Etterbeek en besloot met te zeggen « dat het niet volstaat aan romantiek te doen of wetten te stellen, doch dat wij tot de aktie moeten overgaan ». De knelpunten werden dus omzeild, doch wij herhalen : de hr. Sledsens sprak als burgemeester.

Bij het voltallig schepenkollege merkten wij als aanwezigen : de raadsleden Verbeelen, Willems, Raemdonck, Van de Sande, Aerts en Ledez. Hoeft het gezegd dat ons bestuur op post was met uitzondering van Frans Dirks (in vakantie).

OVER VLAGGEN EN LOODJES

Wij hebben het enkel over de loodjes die ontbraken met de 11 juli-bevlagging. Een rondgang langs de straten door een paar vrienden, bewees dat wij vergaten er de nadruk op te leggen om bij wind de leeuwevaandels te verzwaren met een loodje of een ander voorwerp. Dezelfde dag reeds deden wij navraag bij een handelaar in visgerief en in dergelijke zaken komt men zeker aan zijn trekken. Dus aandacht voor volgend jaar !

De eigenlijke slag kunnen wij meer dan bevredigend noemen: geen straat of de Leeuwevlag wapperde, om niet te spreken van de leeuw die langs de binnenkant bevestigd was. Dank aan al die getrouwen !

Is het wel nodig er nogmaals op te wijzen dat bij hen die steeds de mond vol hebben van « wij zijn ook Vlamingen » ons simbool ontbrak.

ZEER BELANGRIJK

Ten einde nutteloze verplaatsingen of telefoontjes te besparen geven wij hierna de vakantieperiode van enkele bestuursleden :

Dirk Stappaerts, tot einde juli.
Frans Dirks, tot einde juli.
Jos Verbergt, tot einde juli.
Bert Verbeelen, van 19 tot einde juli.
Piet Willems, van 19 tot einde juli.
Erik Beeckman, tot einde juli.

Men kan zich dus wenden tot de vriend Juul Dillen, Lode Van Berckenlaan 184, tel. 213090 of mevrouw Raets, Vinçottestr. 41, tel. 367997.

Deurne

EEN ENIG MOOIE GULDENSPORENAVOND !

Op 11 juli werd door de Vlaamse Vriendenkring Deurne, in samenwerking met de Vlaams Nationale Verenigingen, maar dan ook alle, een enig mooie herdenking gehouden, die werkelijk van aard was om ons te bezinnen, te sterken voor het heden en ons vreugdevol te stemmen voor de toekomst.

In zijn welkomstwoord maakte gemeenteraadslid Carlo De Ridder (de hr Doevenspeck moest belet geven) de historiek van de herdenkingen te Deurne, hoe zij op aandringen van de V.U. door het gemeentebestuur ingericht werden, achteraf bekomen werd dat er een niet politieke spreker het woord voerde doch een jaar nadien de hr. Fayat er een politieke manitestatie van maakte, zodat de Vlaamse Verenigingen de handen in elkaar sloegen om zelf een herdenking in te richten. Wij kunnen slechts zeggen: proficat !

Er werd een historische evokatie opgevoerd, voorgesteld door Antoon Vander Plaetse.

De feestredenaar de hr. Herman Wagemans, ons provincieraadslid, was uiterst kort doch daarom niet minder gloedvol en scherp.

Een gezellig samenzijn besloot deze zeer geslaagde Guldensporenviering.

Edegem

DIENSTBETOON

Met alle problemen van sociale, administratieve en financiële aard, kunt U terecht bij onze « raadsman voor dienstbetoon » Ludo Van Huffelen, Baron de Celleslaan 32, Edegem, tel. 49.43.11.

LOKAAL

Belangstellenden in oprichting van een vergaderlokaal mogen zich aanbieden bij Ludo Luyten, Troostraat 12, tel. 53.05.71, of bij de voorzitter, Graaf de Fienneslaan 47, tel. 49.64.89.

PUBLICITEIT

Publiciteit in ons «Kontaktblad» doet het zeker : Wilfried Lauwers, Ten Bogaerdeplein 4, tel. 49.46.26.

Herentals

IJZERBEDEVAART

De eerste Van Gansenkaravaan ingelegd op initiatief van de kantonnale V.U. werd een sukses. Te Herenthout en te Herentals liepen de bussen vol met V.U.-leden en simpatizanten. Volgend paar wordt deze karavaan verder uitgebouwd.

11 JULI

Voor de Guldensporenherdenking in lokaal Kommerce, kwam een groot aantal leden opdagen. Voorzitter F. Anthonis hield de gelegenheidstoespraak.

De dia's over de jongste IJzerbedevaart werden vertoond, en nadien bij opbod verkocht ten bate van de afdelingskas.

De stemming steeg ten top toen enkele wakkere leden van de St. Sebastiaansgilde — na medewerking aan de officiële 11 juli-vieringen te Herentals en te Turnhout — voor een prachtige vertolking van vlaamse liederen zorgde.

BILJARTPRIJSKAMP

Op zaterdag 26 juli biljartprijskamp tussen de V.U.-afdelingen Herenthout en Herentals. Aanvang te 19 uur, in lokaal Kommerce, Stationsplein te Herentals. Er is een tombola voorzien ten bate van de afdelingskas.

VOETBALWEDSTRIJD

De voetbalploeg van de V.U.-afdeling komt voor de eerste keer op het veld op 9 augustus. De voetballers van de V.U.-afdeling van Hulshout komen op bezoek te Herentals.

Merksem

DE AFDELING

Alhoewel wij nu in de volle verlofperiode zijn, zal er ieder donderdag op de gewone uur, dus vanaf 20 uur 30 vergaderd worden door de beschikbare bestuursleden en kaderleden.

SPAARPOTTENAKTIE

Wij hebben een flink getal spaarpotjes klaar om ten huize van onze leden geplaatst te worden. De bedoeling is, met er tussen door eens wat in te steken, met eventuele bezoekers aan te zetten eens wat in de gleuf te stoppen, bij familiefeestjes of dergelijke er eens mee rond te gaan, het is eender hoe, maar vele kleintjes maken een groot en zo zullen wij bij de aanstaande gemeenteverkiezingen een flinke duit in het zakje hebben om onze mannen te staan tegenover de financiële grootmachten van de kleurpolitiekers.

Mortsel

IN MEMORIAM

Vorige week overleed ons geacht medelid dhr. Michel Decoene. Aan Mevrouw M. Decoene en onze afdelings-sekretaris en mevrouw Carlo Decoene, ons diep medevoelen.

BAL - V.U. MORTSEL

Wij spreken nu reeds af voor ons Mortsels V.U.-Bal op zaterdag 18 oktober '69 in de feestzaal van het « Parochiaal Centrum - St. Jozef » aan de Liersesteenweg (grens Boechout) te Mortsel.

Turnhout

PROTEST TEGEN SLAPPE 11-JULI

Waar het 11-juli-komitee van Mol (Kempen) Paul Daels, voorzitter van de V.V.B., als spreker had uitgenodigd, niettegenstaande Burgemeester Van Rompay getracht had dit te verhinderen, mocht te Turnhout geen vlaamse stem weerklinken. Een vijftal door afgevaardigde Davidsfonds e.a. voorgestelde sprekers werden geweigerd en de F. Grammens, die reeds werd vastgelegd, werd nadien zelfs afgezegd.

Op de viering sprak de heer Craenen, nationaal sekr. van de Bond der Grote en Jonge Gezinnen. Het was een zoutloze toespraak vol algemeenheden en zonder dat de konkrete vlaamse eisen aan bod kwamen.

De V.U.-Turnhout heeft daarom gemeend te moeten tussenkomen. Aan de ingang werden pamfletten met « geen grendels » verspreid. Onder de rede van Craenen werd herhaald geroepen en een groot spandoek «geen grendels» ging de zaal in waar de spreker van het podium verdween, tot de politie ingreep. Tenslotte nam de plaatselijke V.U.-voorzitter de mikro in handen om het inrichtend komitee aan te klagen en om aan Craenen de vraag te stellen, hoe hij het klaar speelt te spreken over de vlaamse bevolkingsaangroei zonder de afgrendeling van de politieke vertegenwoordiging van deze aangroeiende bevolking te vermelden...?

VAN DE V.U.-LEIDING

KRASSE PARTIJDIGHEID VAN MINISTER TINDEMANS

Het partijbestuur van de Volksunie nam akte van de verklaringen afgelegd door minister Tindemans aan een franstalig dagblad van de hoofdstad.

Het partijbestuur meent dat de bewering van de heer Tindemans als zou de Volksunie iedere medewerking aan de grondwetsherziening weigeren getuigt van een krasse partijdigheid. De heer Tindemans verzwijgt de konkrete voorstellen die de Volksunie aan de regering werden gedaan in oktober van verleden jaar evenals een verdergaand voorstel gedaan op 3 juli jl.

In deze voorstellen heeft de Volksunie steeds als essentiële eis gesteld dat de meerderheidspartijen zouden afzien van de ondemokratische grendelprocedures, waarvan de heer Tindemans tans zelf erkent dat zij niet verantwoord zijn.

Het partijbestuur van de Volksunie stelt daarentegen vast dat de heer Tindemans wel gepleit heeft voor overleg met de P.V.V. en voor een driepartijenakkoord.

Hieruit blijkt overduidelijk dat de heer Tindemans en met hem de unitaire topleiding van de C.V.P.-P.S.C. de samenwerking met de P.V.V. en de franstalige P.S.C. blijft verkiezen boven een objektieve benadering van de standpunten van de Volksunie.

Het verkiezen van de franstalige P.S.C. en van de P.V.V. als bondgenoten in de nieuwe onderhandelingen over de grondwetsherziening kan voor de Vlamingen alleen maar noodlottige gevolgen hebben en een afremmen van de groei naar waarachtige autonomie voor Vlaanderen en Wallonië.

BRABANT

Brussel (Arr.)

ARR. SEKRETARIAAT

Telefonisch te bereiken Nr. 02-17.92.18, elke avond van de week tussen 18 uur 30 en 21 uur 30.

Adres : Dupontstraat 27 te Schaarbeek-Brussel 3.

ARR. SEKRETARIAAT

Telefonisch te bereiken : nr. 02-179218 elke avond van de week tussen 18 uur 30 en 21 uur 30.

Adres : Dupontstraat 27 te Schaarbeek-Brussel 3.

Het arr. sekretariaat zal gesloten zijn gedurende de gehele maand augustus. Dringende zaken zullen steeds kunnen afgehandeld worden met de arrondissementssekretaris Frans Adang, Ruisbroekse steenweg 109 te St. Pieters-Leeuw, of op afspraak.

Peutie

AFDELING IN HET VERSCHIET

Pas is in het kanton Vilvoorde de zesde afdeling, Eppegem-Zemst, opgericht, of er worden reeds plannen gesmeed om een zevende zelfstandige afdeling op te richten, en wel te Peutie. De bestuursleden van Machelen nemen zich voor vanaf begin september hiervoor te Peutie de nodige kontakten te leggen en de bestaande kern tot een zelfstandige afdeling uit te bouwen. Meer hierover is te vernemen bij de voorzitter Jos De Coster, Van Obbergenstraat 12, te Machelen.

Jette

SOCIAAL DIENSTBETOON

Wij brengen de belangstellenden ter kennis, dat op zaterdag 12 juli en 19 juli geen zitdagen worden gehouden. Deze hernemen op 26 juli bij Jan de Berlanger, Leopold I str. 354, Jette.

SURDIAC-Centraal
meer kamerverwarming
BULEX - TRI-MATIC
SANITAIR
K. Verschraegen
Dr. Em. Maeyensstraat 36
ST. AMANDSBERG
Tel. (09)28.45.05

zoekertjes

Leert aan mentaal-gestoorde kinderen : zichzelf te behelpen, alle huishoudelijke bezigheden ! Sinds 1945. Tel. : 03-524225 — T 94.

Leerjongen gevraagd (tweetalig) met leerkontrakt bij haarkapper voor dames en heren. Tel. (02) 26.24.92 — T 91.

Koksijde - Sint - Idesbald, in villawijk, 100 m. van strand, te huur van 19 tot 31 oogst : appartement met woonkamer, keuken, 2 slaapkamers, koelkast, W.C., tel. nr. (02) 26.24.92 — T 92.

Vond in 'n oude « WIJ » (1967-1968 ?) « Zoekertjes » een reuze-aankondiging van een 22-jarige sekretaresse, vijftalig, enz. enz. Loopt deze jonge dame nog op vrije voeten ? De zoekende in die woestijn is een 30-jarige oogarts, die zich wil vestigen in de belgisch - nederlandse grensstreek, sportief, modern en op en top vlaams-nationalist, enz. Schr. T 95.

Jonge dame (20 j.), diploma A6-A1, graduaat - sekretariaat europese talen, grondige kennis Nederlands, Frans, Engels, wil thuis vertaalwerk doen voor firma's, wetenschappelijke instellingen e.d. Zich wenden tot senator M. van Haegendoren, Guido Gezellelaan 63 — Heverlee — T 89.

16 j. meisje, deftig gezin, zoekt bijwerk juli-aug. (oppas kinderen, of licht werk gezin). Schr. sen. Van Haegendoren, G. Gezellelaan 63, Heverlee T 81.

WIJ
vlaams nationaal

T. van Overstraeten
Hoofdredakteur :

Alle briefwisseling voor redaktie naar :
Rotatyp, Sylv. Dupuislaan 110, Brus. 7. Tel. 23.11.18.

Beheer :
Voldersstraat 71, Brussel 1. Tel. (02)125.160.
Alle klachten voor niet ontvangen v. blad op dit adres.

Jaarabonnement : 300 fr.
Halfjaarlijks : 170 fr.
Driemaandelijks : 95 fr.
Abonnement buitenland : 480 fr.
Steunabonnement : 820 fr. (minimum)
Losse nummers : 8 fr.
Alle stortingen voor het blad op postrekening : 1711.39, « Wij » Vlaams-nationaal weekblad

Verantw. uitg. Mr. F. Van der Elst, Beizegemstraat 20, Brussel 12.

bewegingsWIJZER

vlaams nationaal

OOST-VLAANDEREN

PROFICIAT

Senator en Mevrouw Renaat Diependaele en Volksvertegenwoordiger en Mevrouw Leo Wouters hebben de eer het huwelijk van hun dochter Joske met hun zoon Geert aan te kondigen. De huwelijksinzegening zal plaats hebben in de parochiekerk van Erwetegem op zaterdag 2 augustus om 11 uur. Van harte proficiat voor dit dubbele V.U.-huwelijk.

Dendermonde

AANDACHT

Gedurende de maanden juli en augustus zijn er geen zitdagen in het arrondissement. Dringende gevallen stellen zich telefonisch in verbinding met de heer Meert, tel. 052-247.76

Gent

V.V.V.G.

Op 3 juli jl. hielden we een boottocht van Gent naar Terneuzen met 40 deelnemers. Alles verliep in super-gezellige sfeer. Zaterdag 5 juli werd in « Rubenshof », Borluutstraat door de spaarkas 1500 fr. geschonken voor het V.V.V.G. dank zij de ijver van Stefaan De Zitter, die de week daarop nog 600 fr. voor het goede doel bij 11 juli-vierders ophaalde.

Ninove

KOLPORTAGE KANTON

Zondag 20 en zondag 27 juli is er, in tegenstelling met wat in het kontaktblad staat, geen kolportage.

Schoonaarde - Wichelen

GOED NIEUWS

Een paar weken geleden werd eindelijk in samenwerking tussen de 2 gemeenten een V.U.-afdeling opgericht en een voorlopig bestuur verkozen.

Samenstelling : voorzitter : Van Den Abbeele Herman, Schoonaarde ; ondervoorzitter : Tas Karel, Wichelen ; sekretaris : Demeyer Frans Schoonaarde ; propaganda : Van Den Broeck Frans, Wichelen ; penningmeester : Triest Albert, Schoonaarde.

De nieuwe afdeling telt 50 leden. Velen werden nog niet aangesproken.

De gemiddelde leeftijd van de bestuursleden staat echter borg voor konkrete aktie na een voor allen oververdiend verlof.

Wetteren

KIEZERSLIJSTEN

De lijst van de Parlements-, Provincieraads- en Gemeenteraadskiezers 1969-1971 zal vanaf zaterdag 12 juli ter inzage zijn in het Vlaams Huis « De Reuzen », Markt, Wetteren. Ook deze van Massemen en Westrem.

GEMEENTEPOLITIEK

Alle V.U.-leden van Wetteren die zich interesseren voor de komende gemeenteraadsverkiezingen zouden in het Dosfelinstituut de lessen over gemeentepolitiek moeten volgen. Inlichtingen in « Wij ». Wie interesse heeft richt zich tot het sekretariaat, Meersstraat 21, Wetteren.

WEST-VLAANDEREN

Geluwe

NIEUWE AFDELING

In Geluwe werd een nieuwe V.U.-afdeling opgericht en een bestuur gekozen. Er waren veel leden van Geluwe aanwezig. De verkiezingen werden geleid door senator Blancquaert en de heer De Backer. Als voorzitter werd de heer Wilfried Vervaeke, Wervikstraat 1, gekozen. De ondervoorzitter is Jan Maddens, Nieuwstraat 24 ; sekretaris : Henri Brutin, Nieuwstraat 13 ; penningmeester : Hugo Debeuf, Voorhoek 37 ; organizatie : Maurits Verstraete, Deiestraat 4 ; en propaganda : Hendrik Rebry, 3e Lancierstraat 8 Geluwe.

Alle simpatizanten die nog geen lid van de V.U. zijn, en die willen lid worden, kunnen hun naam opgeven bij een van die bestuursleden.

Kortrijk

VLAAMSE KLUBKAARTERS

Heden avond is er te Kortrijk viering van de kaartkampioen in het Volksunielokaal 1302. De klubleden werden uitgenodigd tot het feestmaal om 20 uur. Niet-leden kunnen, tegen betaling van 200 fr., eveneens aan de viering deelnemen.

Ledegem - Dadizele

DIENSTBETOON

Iedere 4de zaterdag der maand komt V.U.-volksvertegenwoordiger Mik Babylon zijn zitdag houden in café De Boonhoek, Rollegemstraat 168 te Ledegem van 11 tot 11 uur 30. Alsook iedere maandag ten zijnen huize Westlaan 145, Roeselare, tel. 051-20208 van 17 uur tot 19 uur.

Menen

ADVIESRAAD

Op de adviesraad werd een overzicht gegeven over de werking van de kommissievergaderingen Er zit goede vaart in en binnenkort mogen de eerste definitieve rezultaten verwacht worden.

Meer en meer kan worden vastgesteld dat de gemeenteverkiezingen een groot deel van de besprekingen beslaan. Vooral de volgende adviesraad staat in het teken van de gemeenteverkiezingen.

Een ledenvergadering met een demokratisch etentje wordt in het vooruitzicht gesteld in het najaar.

DOKUMENTATIE

Eventuele dokumentatie met betrekking op specifieke aangelegenheden voor de stad Menen worden met dank aanvaard. Teruggave na inzicht gewaarborgd. Wil daarvoor kontakt opnemen met de leden van het bestuur ofwel afgeven in café Beiaard.

OPROEP

De Volksunie-Menen heeft steeds meer en meer schrijfwerk te verrichten. Na de vakantie zal het stilaan naar de voorbereidingen van de gemeenteverkiezingen toegaan en dit betekent nog méér schrijfwerk. Indien iemand een (oude) degelijke schrijfmachine bezit dan zou de Volksunie-Menen zeer uit de nood geholpen zijn mocht ze deze schrijfmachine voor de duur van 1 jaar kunnen gebruiken. Geef uw naam op bij de bestuursleden of in café Beiaard, wij komen ze bij u thuis afhalen, met dank !

WIJ IN LIMBURG

wat met universitaire achterstand ?

Op donderdag 26 juni jl. heeft volksvertegenwoordiger E. Raskin — te 23 uur ! — de minister van Nationale Opvoeding geïnterpelleerd over de gebrekkige participatie van de limburgse jeugd aan het universitair onderwijs en over de maatregelen die in dit verband moeten worden genomen. Hiernavolgend geven wij de samenvatting van deze interpellatie zoals zij werd afgedrukt in het Beknopt Verslag van de Kamer.

De volledige tekst van deze interpellatie zal eerlang in druk verschijnen; belangstellenden kunnen een eksemplaar bekomen op volgend adres : E. Raskin, Dorpsstraat 53 te Eigenbilzen.

De minister heeft vóór enkele ogenblikken zijn standpunt m.b.t. de Limburgse universitaire problematiek uiteengezet, afschoon ik nog moest interpelleren. Ik betreur dus wel dat hij reeds een verklaring heeft afgelegd. Deed hij het met de hoop dat ik niet zou interpelleren ? Dan vergiste hij zich. Ik zal toch interpelleren, niet om hem te pesten, maar met de hoop dat hij nog van opinie zal veranderen.

Sedert lang vragen de Limburgers meer belangstelling. Hun problemen worden almaar groter, maar Brussel doet niets. De Limburgers zijn beroepsbedelaars geworden, die al blij zijn te mogen klagen. Maar zij beseffen dat klagen niet meer volstaat. In elk geval wil mijn partij wat anders dan klagen.

Limburg heeft een grote achterstand. Op 53.150 universiteitsstudenten, komen er maar 2.587 uit Limburg. Dat is 2.000 minder dan het rijksgemiddelde, 6.500 minder dan in het Brusselse. Voor meisjes is de achterstand nog groter.

Terwijl het rijksgemiddelde sinds 1960 met 10 pct. steeg, bedroeg de vooruitgang in Limburg maar 8 pct. De kloof wordt dus nog groter.

Dit is des te erger, omdat Limburg een demografische explosie kent. Gouverneur Roppe zei in 1967 dat de bevolking in Limburg van 1947 tot 1966 steeg met 37,1 pct., of driemaal sneller dan het rijksgemiddelde. De bevolking groeide aan met 170.880 eenheden, terwijl in Wallonië maar 161.063 bewoners bijkwamen. In Limburg is 40 pct. van de bevolking jonger dan twintig jaar.

Senator Vanhaegendoren schreef in zijn « Zwartboek van de Vlaamse achterstand in het wetenschappelijk onderzoek » dat 70 pct van de kredieten naar het franstalige landsgedeelte gaan. Limburg krijgt vrijwel niets.

Alle partijen zijn voor demokratisering, iedereen wil volledige ontwikkeling van de jeugd. De Vlamingen willen hun achterstand inlopen, die vooral aan Limburg te wijten is.

Volgens de Nationale Raad voor Wetenschapsbeleid zal het aantal franstalige studenten oplopen van 31.000 in 1970 naar 50.000 in 1980. Het aantal Vlaamse studenten zou stijgen van 26.000 naar 47.000. De achterstand wordt dus stilaan ingelopen. Erg langzaam echter. Het zal vijftig jaar duren eer de gelijkheid bereikt wordt, alhoewel er meer kinderen zijn in Vlaanderen dan in Wallonië.

Limburg kent een ekonomische krisis. Rekonversie en expansie zijn nodig. Daartoe is wetenschappelijk personeel nodig.

Men stelde voor extra-studiebeurzen te verlenen. Dat is verdedigbaar, net zoals de speciale steun aan rekonversiegebieden.

Men zou ook een universitaire kern kunnen oprichten, voor licentiaten en post-graduaten in de chemie, toegepaste wiskunde, enz. Hiertoe is een wet nodig, zeker als men de afgestudeerden uit het niet-universitair hoger onderwijs zou opnemen.

Anderen wensen een universitaire stichting. Men stelde dat al voor, toen de wet van 9 april 1965 nog niet bestond. Vele Limburgers blijven voorstander van deze oplossing. De bestendige deputatie en gouverneur Roppe stelden al die eis, specifiërend dat het een geheel nieuwe instelling zou moeten worden.

Een Limburgse universiteit zou niet uit fakulteiten bestaan maar uit departementen, d.w.z. studierichtingen, afzonderlijk georganiseerd, zoals gouverneur Roppe het verklaarde.

Zo'n formule laat toe een instelling uit te bouwen, die zich beperkt tot een groep van op elkaar inspelende disciplines.

Die departementen zouden moeten worden opgericht : natuurwetenschappen, medische wetenschappen en sociale wetenschappen. Hiernaast zouden enkele steundepartementen kunnen opgericht worden, zonder volledige opleiding. De promotors van de Limburgse universiteit willen met iets nieuws voor de dag komen, 'n instelling die ideologisch openstaat voor allen, die ten volle de student de vrije keuze laat van de ideologie waarin hij zijn persoonsvorming wil voltooien, zelfs gouverneur Roppe ook nog verduidelijkte.

In die zin trouwens werd de Limburgse Ekonomische Hogeschool opgericht.

Terwijl de Volksunie in Antwerpen wordt uitgesloten van ieder overleg inzake universitaire expansie, is dat in Limburg niet het geval. Ik zelf maak deel uit van de raad van beheer van de Ekonomische Hogeschool.

In een eventuele universitaire instelling in Limburg zal ook de nadruk gelegd worden op een aktieve methode voor kennisoverdracht. Van die universitaire instelling wordt veel verwacht, o.m. toename van het aantal studenten. Dat wordt bewezen in de brochure « Primaire kansen voor allen » en in het werk van dr. A. Bonte « Demokratisering van de toegang tot het hoger onderwijs ».

Een universiteit in Limburg zal een meer aangepast onderricht mogelijk maken en het probleem der overbelasting helpen oplossen. Ook zal zij op ekonomisch gebied een gunstige invloed uitoefenen.

De vereniging voor wetenschappelijk onderwijs in Limburg heeft daaromtrent een memorandum gepubliceerd.

Politieke en ekonomische grenzen zullen veel van hun betekenis verliezen. De natuurlijke afbakening zal blijven : de kulturele entiteiten.

De Vlamingen behoren met Nederland tot eenzelfde kultuurgemeenschap. Bij de intellektuelen is thans een integratieproces op gang gekomen.

Sommigen zien dan ook de oplossing van het universitair probleem in Limburg binnen het kader van het ganse Nederlandse taalgebied.

Samen met de Westhoek en een deel van N.-O. Nederland valt gans het Benelux-middengebied buiten een universitair gebied. Zowel in Nederland als in Belgisch Limburg rijst een universitair probleem.

Ook aan gene zijde van de Maas heeft het idee van een inter-Limburgse stichting weerklank gevonden.

In de Limburgse Ekonomische Hogeschool treft men naast Vlamingen ook Nederlanders aan, zowel bij professors als bij studenten. Op 23 mei verscheen in de pers een werkdokument van de regering met de verdeling van de universitaire expansie-kredieten. Zoals voorgesteld door de eerste minister en door de heer Collard. Nergens is daarin sprake van Limburg.

Het blijkt dus duidelijk dat Limburg gewoon over het hoofd werd gezien. De regering is niet tot beter inzicht gekomen, wel integendeel, te oordelen naar een mededeling na afloop van een vergadering van een kernkabinet op 6 juni jongstleden.

Senator Leynen schreef in het Belang van Limburg op 20 juni, dat de regering en de meerderheid nog geen akkoord had bereikt maar dat het tot achterdocht stemde dat nooit sprake is van de behoefte aan een universitair centrum in Limburg. Brussel wordt zenuwachtig, zo ging hij voort, wanneer er op gewezen wordt dat Limburg in de tweede faze van de universitaire expansie van de partij wil zijn.

De Volksunie-Limburg heeft zich aan dat alles sterk geërgerd, want zij wenst naast het algemeen belang, ook de belangen van haar gewest te behartigen.

Ik wens de minister ter zake twee vragen te stellen :

1. Is de regering zich wel degelijk bewust van het Limburgs universitair probleem ?

2. Welke is haar houding tegenover de vier mogelijke oplossingen, die in deze interpellatie werden uiteengezet ? (Applaus bij de Volksunie.)

PLAATSELIJK NIEUWS

Eigenbilzen

GROTE VLAAMSE MUZIEKFEESTEN

Op 14-15-16-17 augustus 1969 in reuze feesttent, langs de Dorpsstraat.

Donderdag 14 augustus : 19 uur : Opening der feestelijkheden, Jimmy Frey met zijn orkest spelen ten dans (Modernste en suksesrijkste zanger in Vlaanderen, die het vlaamse lied tracht te modernizeren).

Vrijdag 15 augutus : 16 uur : Muziekfeesten met deelname van verschillende zustermaatschappijen; 20 uur : Groot bal met het plaatselijk orkest « The Rythm Boys » en zanger Jef Schoups.

Zaterdag 16 augustus : 15 uur : Grote Beatnamiddag met het orkest « The Bogeyman ».

Zondag 17 augustus : 16 uur : Muziekfeesten met deelname van verschillende zustermaatschappijen; 20 uur : Groot Bal met het dans- en showorkest « The Crony's ».

Valmeer

NIEUWE LEDEN

Het aantal nieuwe leden der V.U. bereikt tans voor 1969, 47. Voor het jaar 1970 worden minstens 60 leden der V.U. verwacht.

De stichting der afdeling zal eerlang plaats hebben, en dit alles ondanks de ligging op de taalgrens en de vele frankofonen.

Opoeteren - Gruitrode

ZESDE HEEL-LIMBURGS SPORENFEEST

Dit gaat door op zaterdag 26 juli om 20 uur in het Europakamp « Graaf van Hoorn », gelegen in die brok ongerept natuurschoon tussen Gruitrode en Opoeteren. Het motto blijft : Den Vaderlandt Ghetrouwe.

Treden op : Armand Preud'homme (65 jaar), Frits Rademacker uit Sittard (herdenking Jo Erens), voordrachtkunstenaar Guido Van der Meersch (herdenking C. Verschaeve) en de jeugdgroepen « Kerlinga » en « Hoorn ».

Naast gedichten door Wies Moens op bandrecorder brengt de Maasfee de groet van Oost-Limburg : de Maas geen grens doch stroom van Limburg.

Het feest gaat door in de overdekte ruimte van het kamp. Inkom 20 fr., programmaboekje inbegrepen. Kinderen en jeugd in uniform gratis.

600 ARBEIDERS ..... 1001 MOGELIJKHEDEN!!

Deze slogan betekent méér dan wij in een boek zouden kunnen beschriiven. Het is duidelijk dat U in volle vrijheid wilt kiezen, dat U niet wenst te handelen met een tussenpersoon of met een beginneling. U zult immers niet tevreden zijn met het eerste het beste ! U vraagt een maximum aan degelijkheid en komfort en U wenst uw geld niet in 't water te werpen ! U vraagt natuurliik eerst vrijblijvend voorlichting ! U wenst eerst met eigen ogen te zien ! U wilt rechtstreeks van onze kliënten weten of ze tevreden zijn. U wenst een vlotte service en snelle uitvoering. Met één woord : U wenst het beste van het beste zonder een frank teveel te betalen.

HET BESTE VAN HET BESTE...

ZONDER EEN FRANK TEVEEL TE BETALEN !!!

Daar komt het inderdaad op aan...
Daarom moet uw zaak op voorhand grondig besproken en bestudeerd worden en zulks zonder enige voorafgaandelijke verplichting voor U ! U moet op voorhand weten waaraf en waaraan ! U heeft het recht veeleisend te zijn.

ONZE KLIENTEN HEBBEN HET RECHT

VEELEISEND TE ZIJN !!!

Stenen kopen = opbrengst verzekeren !!!
Raadpleeg onze diensten over onze prachtappartementen aan de Dampoort te Gent - aan het Meerlenhof te Hoboken - aan de Belgiëlei te Antwerpen. Over onze zeer voordelige villapercelen te Drongen bij Gent - in het Leuvense en in de mooie natuur van onze Limburg !

MEER DAN 6.000 TEVREDEN KLIENTEN KUNNEN WIJ MET U BEZOEKEN EN DAAR ZIJN WIJ FIER OP !!!

WIJ VERWACHTEN U OP EEN VAN ONZE VIER ZETELS

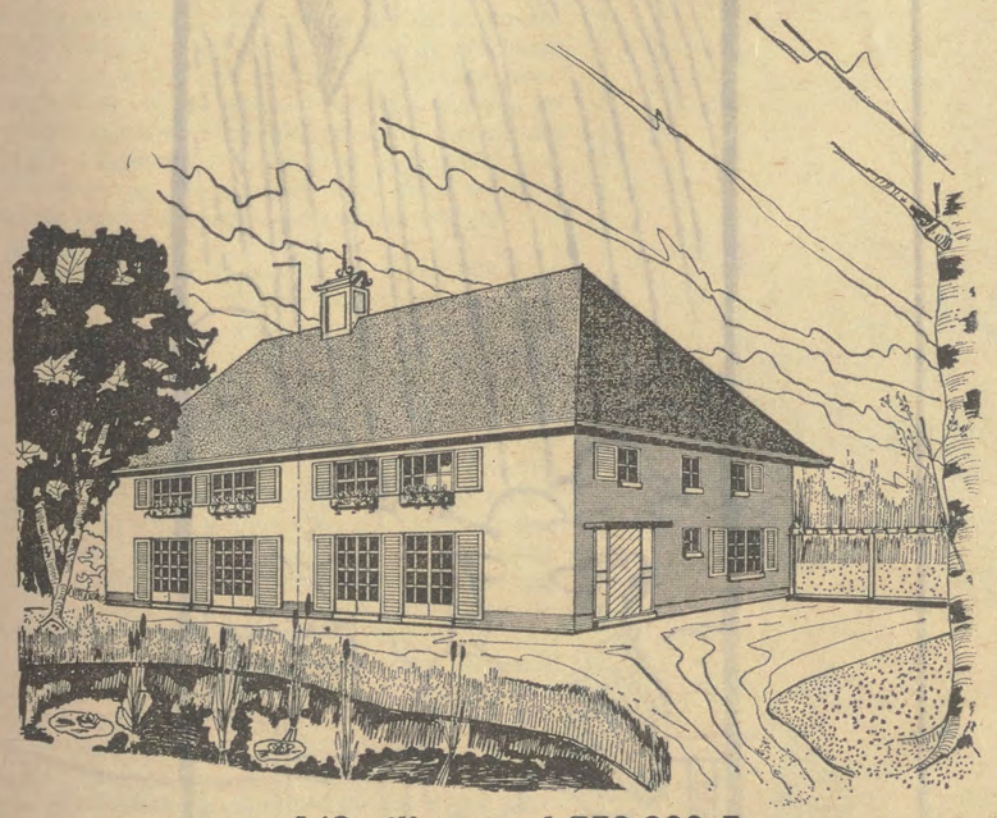

1/2 villa, vanaf 750.000 F

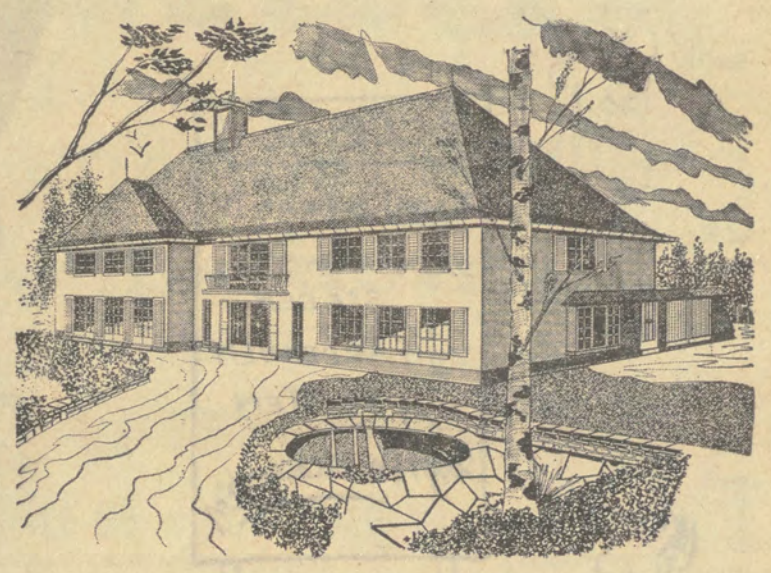

Vanaf 1.950.000 F

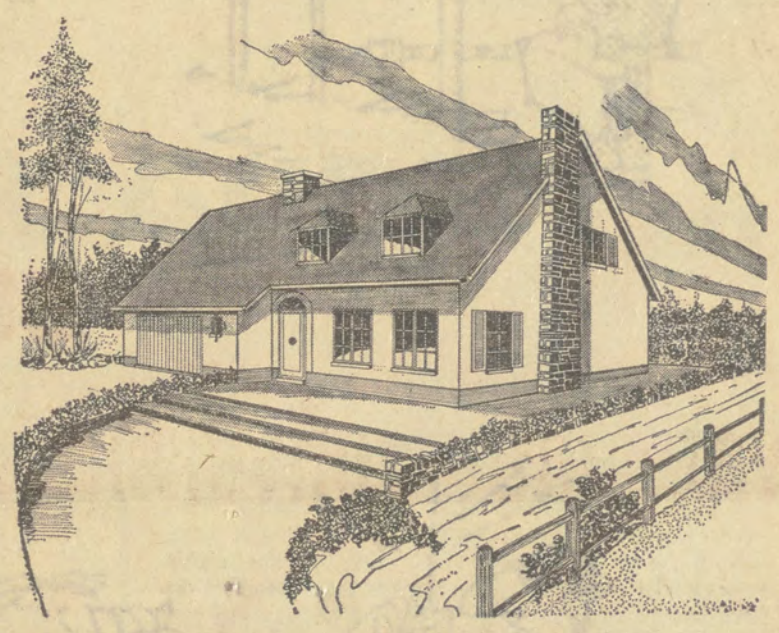

Vanaf 950.000 F

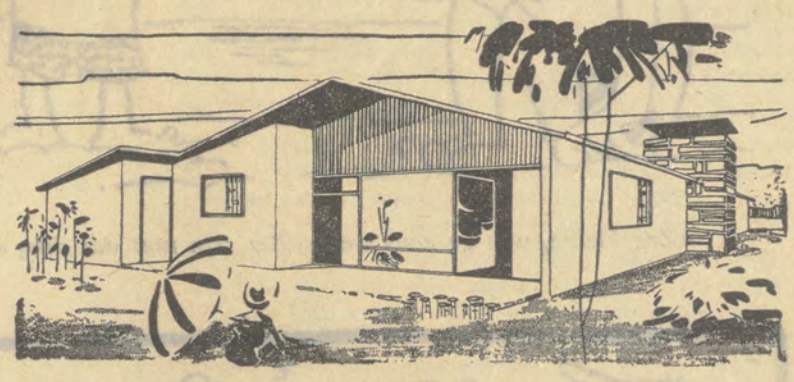

Vanaf 600.000 F

Wenst U nadere inlichtingen stuur dan deze bon naar één onzer informatiecentra

Naam ... ...
Adres ... ... Woonplaats ... ...
Tel. privé ... ... Tel. kantoor ... ...

1. over gronden voor villabouw ☐
   over gronden voor hoogbouw ☐
   over gronden v. eensgezinswoning ☐
   over veilige geldbeleggingen ☐
   bij voorkeur gelegen te ... ...
2. over het bouwen van ... ...
   bij voorkeur gelegen te ... ...
   of bezit reeds grond, gelegen te ... ...
3. over de aankoop van een bestaande woning ☐

Duid aan met een X waarover U inlichtingen wenst te ontvangen.

ALGEMEEN BOUWBEDRIJF KUNNEN N.V.

ANTWERPEN
Meir 18
tel. 03/31.78.20
vijf lijnen

GENT
Onderbergen 43
tel. 09/25.19.23
tel. 09/25.94.69

GENK
Winterslagstr 22
tel. 011/54.442

LEUVEN
Brusselsestr. 33
tel. 016/33.735

MERCKXWAARDIG.....

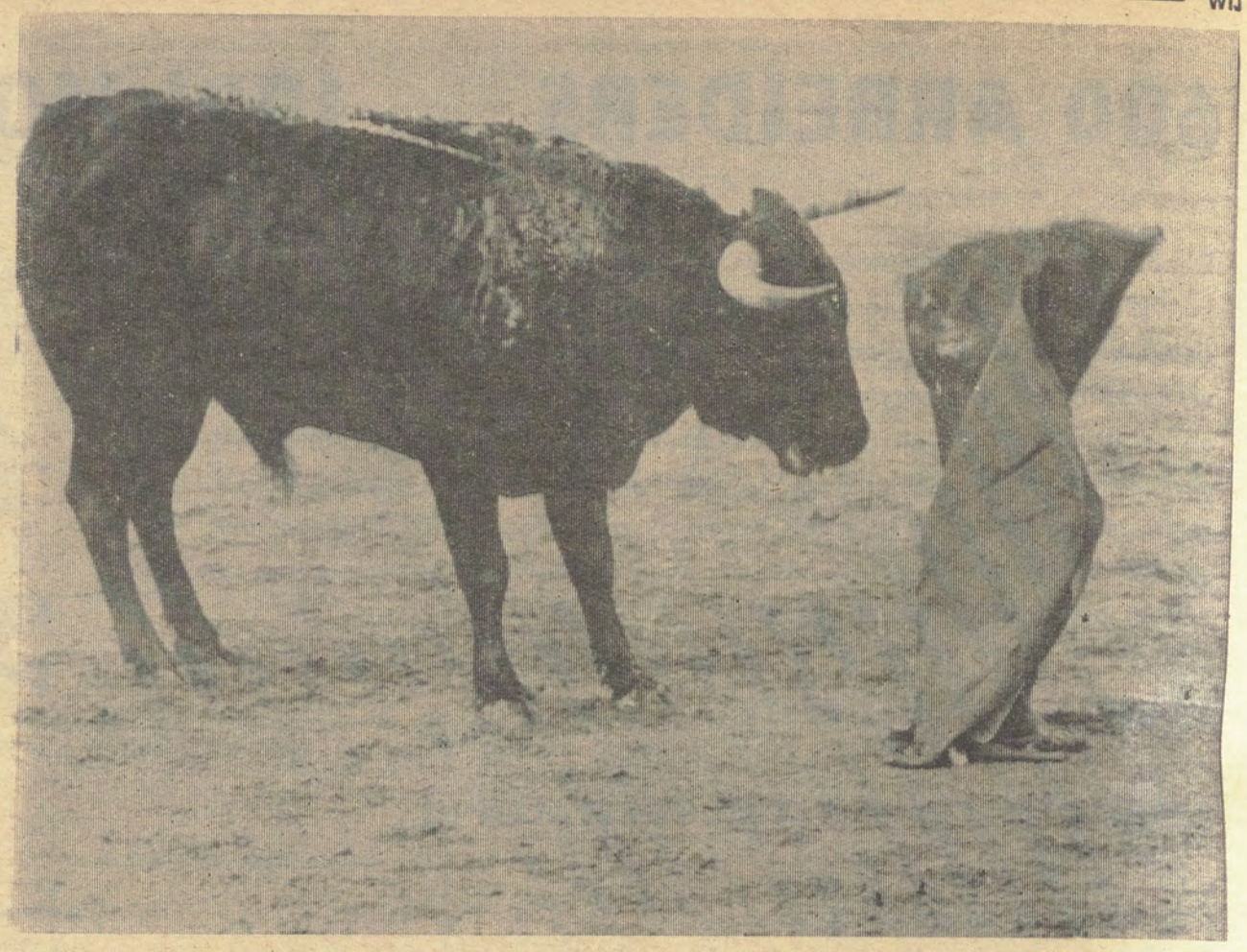

Zo is het gemakkelijk stierenvechter te spelen. Je in je capa verbergen als puntje bij paaltje komt. Maar och wat doet men allemaal niet om zijn hachje te redden?

BRASSER ZIET LA DOLCE VITA

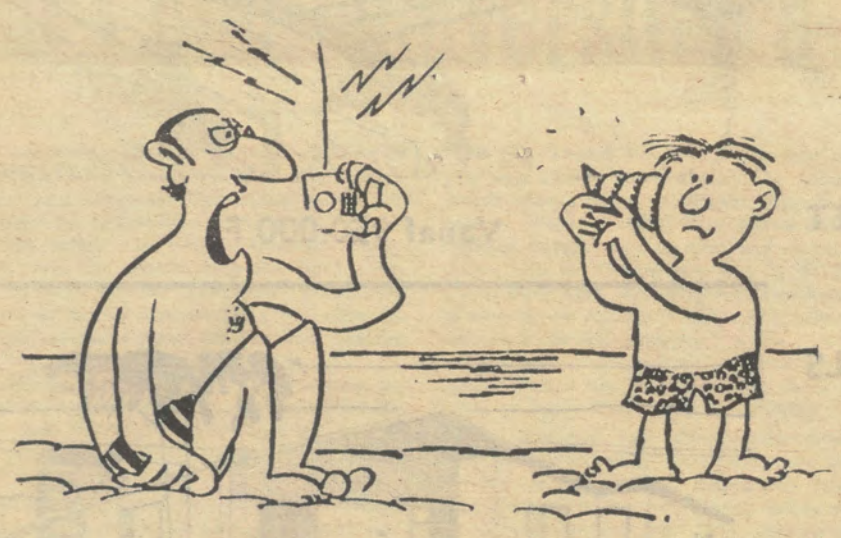

« Zeg kleine, wilt ge eens wat stiller zijn met dat ding » ?

« Wel, het plasje van Merckx maakte nog meer lawaai ! »